



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 427

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 9 iunie 2017

### SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
<b>ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR</b>		
49.	— Hotărâre privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 125/2016 pentru aprobarea componentei nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților .....	2
<b>DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE</b>		
	Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice .....	3–7
<b>ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE</b>		
182.	— Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 30/2016 privind aprobarea Manualului de procedură pentru implementarea proiectelor finanțate prin măsura 20 „Asistență tehnică” descrisă în capitolul 15.6 din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020 .....	8
826.	— Ordin al ministrului afacerilor externe pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni.....	9–31

**ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR****PARLAMENTUL ROMÂNIEI  
CAMERA DEPUTAȚILOR****HOTĂRÂRE****privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților  
nr. 125/2016 pentru aprobarea componenței nominale  
a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților**

În temeiul prevederilor art. 41 alin. (4) și art. 43 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

**Camera Deputaților** adoptă prezenta hotărâre.

**Articol unic.** — Anexa la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 125/2016 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.045 din 23 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— domnul deputat Pop Rareș-Tudor, aparținând Grupului parlamentar al USR, trece de la Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării la Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor, în calitate de membru, în locul domnului deputat Stanciu-Viziteu Lucian-Daniel;

— domnul deputat Popescu Nicolae-Daniel, aparținând Grupului parlamentar al USR, este desemnat în calitate de membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării.

*Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 7 iunie 2017, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.*

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,  
**FLORIN IORDACHE**

București, 7 iunie 2017.  
Nr. 49.

---

**DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE****CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 224**

din 4 aprilie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 pct. 6 teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public în Dosarul nr. 2.360/312/2015 (405/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului nr. 381D/2016 al Curții Constituționale.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 23 martie 2017, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de ședință din acea dată, când, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 4 aprilie 2017, când a pronunțat prezenta decizie.

**CURTEA,**

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 3 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.360/312/2015 (405/2016), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 pct. 6 teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de procurorul de ședință, cu prilejul soluționării apelului împotriva Sentinței penale nr. 871 din 21 noiembrie 2015, pronunțate de Judecătoria Slobozia într-o cauză având ca obiect conducerea unui tractor pe drumurile publice fără a deține permis de conducere.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât exclud tractoarele din categoria autovehiculelor, și, în aceste condiții, fapta de a conduce un tractor pe drumurile publice, fără a deține permis de conducere, nu constituie infracțiune. Prevederile art. 6 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 precizează, în totală contradicție cu întreaga legislație rutieră, că tractorul nu constituie „autovehicul” în sensul legii. În atare situație, dispozițiile art. 335 din Codul penal, potrivit cărora „*Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani*” nu permit sancționarea unei persoane care nu deține permis de conducere pentru un tractor pe care îl conduce pe drumurile publice. De asemenea apreciază că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, în condițiile în care dispozițiile art. 20 din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 prevăd foarte clar că, pentru tractor agricol sau forestier, posesorul este obligat să dețină permis de conducere, să urmeze cursurile de calificare, să îndeplinească condițiile medicale pe care legislația le pretinde oricărei persoane ce dorește să conducă pe drumurile publice un autovehicul. Or, în atare condiții, este firesc ca o persoană care nu deține permis de conducere pentru un tractor, pe care îl conduce pe drumurile publice, să poată fi trasă la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 335 din Codul penal. Consideră că, în măsura în care interpretarea este alta, iar practica instanțelor judecătorești până în momentul de față, cel puțin la nivelul Curții de Apel București — Secția I penală, este consecventă în a considera că fapta de a conduce un tractor pe drumurile publice, fără permis de conducere, nu constituie infracțiune, prevederile legale criticate sunt neconstituționale, pentru că încalcă prevederile art. 1 alin. (3) și art. 53 din Constituție. Or, în cazul de față, o astfel de permisiune nu este justificată de motive obiective și nici proporționale, fiind încălcate și prevederile art. 16 din Constituție referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii. Astfel, în situația conducerii unui tractor fără permis de conducere, fapta nu constituie infracțiune, dar constituie infracțiune părăsirea locului accidentului de către cel care conduce un tractor implicat într-un accident, conducerea pe drumurile publice a unui tractor de către o persoană care se află sub influența băuturilor alcoolice. Pe de altă parte, textul legal criticat este neconstituțional, pentru că el creează o discriminare față de cei care dețin permise de conducere, în acest sens fiind și prevederile din anexa la actul normativ, elocvente în sensul că pentru categoria tractoare se emite permis cu mențiunea TR. De asemenea consideră că dispozițiile art. 6 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și art. 335 din Codul penal, interpretate în lumina practicii judiciare a Curții de Apel București, sunt neconstituționale și în raport cu prevederile art. 124 și art. 131 din Constituție.

5. Se arată că ar fi inadmisibil a se sancționa conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul fără a deține permis de conducere, dar să se permită conducerea pe drumurile publice a unui tractor fără a deține permis de conducere, în condițiile în care potrivit celor comunicate de Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția Rutieră rezultă că în cursul anului 2014 au existat 170 de accidente rutiere în care au fost implicate tractoare soldate cu 16 persoane decedate, 70 persoane rănite grav și 137 persoane rănite ușor.

6. **Curtea de Apel București — Secția I penală** apreciază că art. 6 pct. 6 teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 este neconstituțional, întrucât încalcă art. 22 alin. (1) din Constituție. Curtea constată lipsa unei viziuni unitare în reglementarea situației autotractoarelor cuprinsă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, inadvertență ce atrage după sine încălcarea dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Constituție, dar și ale art. 335 din Codul penal. Rațiunea acestei ordonanțe de urgență constă în reglementarea circulației pe drumurile publice a vehiculelor, pietonilor și a celorlalte categorii

de participanți în vederea asigurării normalei desfășurări a unei activități a indivizilor în concordanță cu evoluția tehnică a societății, asigurându-se în același timp respectarea și a celorlalte valori sociale protejate de lege, nu doar a drepturilor la liberă circulație, dar și a dreptului de proprietate și a dreptului la integritate fizică și psihică a persoanelor. În cazul în care nu ar exista o astfel de reglementare, circulația pe drumurile publice ar fi haotică, punând în grav pericol integritatea persoanelor și bunurilor. În acest sens, legiuitorul a instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementări specifice. Pornind de la o tehnică de redactare a actelor normative specifică dreptului anglo-saxon și care, datorită bunelor sale rezultate, a început să fie uzitată și în legislația românească, pentru a se evita disputele doctrinare și jurisprudențiale sterile, legiuitorul român, prin art. 6 din actul normativ sus-amintit, a definit înțelesul unor termeni utilizați în cuprinsul actului normativ. Problema deosebită o ridică teza a doua din articolul criticat ca neconstituțional, respectiv „*vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule*”. Astfel, prin intermediul art. 6 din ordonanța de urgență, care ar trebui să definească doar termeni utilizați în cuprinsul actului normativ, se scot practic de sub reglementarea legislației penale raporturile de conflict în care pot intra conductorii vehiculelor sus-amintite. În mod cu totul surprinzător, la art. 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se revine asupra problematicii scoaterii tractoarelor din categoria autovehiculelor și se instituie obligația de posedare a permisului de conducere, în speța de față a categoriei Tr- tractoare agricole sau forestiere.

7. În aceste condiții apreciază că art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 este neconstituțional prin prisma încălcării art. 22 alin. (1) și art. 23 alin. (12) din Constituție, în măsura în care poate fi interpretat că persoanele care conduc tramvaie, tractoare agricole sau forestiere nu pot fi subiecți activi ai infracțiunii prevăzute de art. 335 din Codul penal și implicit, art. 336 și art. 337 din Codul penal.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, reținând că dispozițiile legale criticate definesc expresiile și termenii utilizați în cadrul aceluiași act normativ. Definirea unor noțiuni legale este o atribuție exclusivă a legiuitorului. Interpretarea reglementărilor aparține organelor statului chemate să aplice acele dispoziții legale, iar partea are posibilitatea de a invoca toate argumentele pertinente pentru a susține o anumită modalitate de interpretare care să fie conformă cu dispozițiile legale. Raportat la dispozițiile cuprinse în art. 22 alin. (1) din Legea fundamentală, criticile de neconstituționalitate nu pot fi reținute, deoarece această garanție constituțională este asigurată în mod indirect și de legea penală română care ocrotește viața, integritatea fizică și psihică a persoanelor, incriminând și sancționând orice faptă care aduce atingere în mod direct acestor valori. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, critica de neconstituționalitate nu poate fi susținută, având în vedere că atât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin cap. VI și cap. VII, cât și Legea nr. 286/2009, în Partea specială, titlul VII, cap. II prevăd sancțiunile legale în cazul nerespectării obligațiilor privind circulația pe drumurile publice. În cauză nu se pune problema neconstituționalității dispozițiilor legale criticate de către autorul excepției, ci este vorba de o problemă de interpretare și aplicare

a acestora, în raport cu situația de fapt ce urmează a fi reținută de către instanța judecătorească.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

#### CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este reținut în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile „art. 6 pct. 6 teza finală” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice. Din examinarea considerentelor încheierii de sesizare, a concluziilor autorului excepției de neconstituționalitate și a opiniei instanței judecătorești asupra excepției de neconstituționalitate și având în vedere că aceasta a fost invocată într-o cauză al cărei obiect este sancționarea pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis de conducere, prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal, Curtea reține că, în realitate, criticile de neconstituționalitate vizează atât prevederile art. 335 alin. (1) din Codul penal, cât și cele ale art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, modificate prin art. I pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 29 august 2014. Prin urmare, Curtea Constituțională va examina constituționalitatea acestor prevederi legale, care au următorul cuprins:

— Art. 335 alin. (1) din Codul penal: „*Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.*”;

— Art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: „*În sensul prezentei ordonanțe de urgență, expresiile și termenii de mai jos au următorul înțeles: [...]*”

6. [...] *Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule.*”;

13. În opinia autorului excepției, prevederile legale ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) privind trăsăturile statului român, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 131 privind rolul Ministerului Public.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 6 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 stabilesc înțelesul noțiunii de „*autovehicul*” care include „*orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor*”. Teza a doua a art. 6 pct. 6 din ordonanța de urgență criticată în prezenta cauză prevede, în mod expres, că „*Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate*

*autovehicule.*” Această soluție legislativă este rezultatul modificării și completării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 29 august 2014, prin care s-au transpus în legislația națională unele dintre prevederile Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 403 din 30 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

15. Astfel, Curtea observă că prevederile art. 4 alin. (4) din Directiva 2006/126/CE stabilesc înțelesul noțiunii „*autovehicul*” ca fiind orice vehicul cu motor, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum sau pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. Acest termen include troleibuzele, adică vehiculele conectate la o linie electrică și care nu circulă pe șine.

16. În același timp, Curtea observă că prevederile art. 4 alin. (4) teza finală din Directivă stabilesc că „*autovehiculul*” „*nu include tractoarele agricole sau forestiere*”. De asemenea, potrivit art. 4 alin. (4) din Directiva 2006/126/CE „*tractorul agricol sau forestier*” înseamnă „*orice vehicul cu motor, care circulă pe roți sau pe șenile, având cel puțin două axe, a cărui principală funcție constă în puterea sa de tracțiune, conceput în special pentru a trage, a împinge, a transporta sau a acționa anumite scule, utilaje sau remorci utilizate în exploatarea agricolă sau forestieră și a cărui utilizare pentru transportul pe drum al persoanelor sau al mărfurilor sau pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau al mărfurilor nu este decât o funcție secundară*”.

17. Din examinarea conținutului normativ al Directivei menționate, Curtea observă că acesta nu cuprinde norme cu caracter penal, ci reglementări referitoare la modelul de permis de conducere, recunoașterea reciprocă a permiselor de conducere eliberate în statele membre, unele măsuri împotriva falsificării, categorii, definiții și vârste minime, condiții și restricții ale conducătorilor auto, etapele progresive și echivalările dintre categorii, eliberarea, valabilitatea și reînnoirea permiselor de conducere, adaptarea la progresul științific și tehnic, comitetul pentru permise de conducere, examinatorii, schimbarea, retragerea, înlocuirea și recunoașterea permiselor de conducere, reședința obișnuită, echivalări între permisele de model necomunitar, reexaminarea, asistența reciprocă. Potrivit preambulului Directivei 2006/126/CE, normele privind permisele de conducere sunt elemente esențiale ale politicii comune în domeniul transporturilor și contribuie la îmbunătățirea siguranței rutiere. De asemenea, în cuprinsul preambulului, se reține că definițiile categoriilor ar trebui să reflecte într-o mai mare măsură caracteristicile tehnice ale vehiculelor respective și aptitudinile necesare pentru conducerea unui vehicul.

18. O parte dintre prevederile acestei Directive au fost transpuse în legislația națională prin Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Astfel, potrivit Notei de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 21/2014, constatând faptul că definiția „*tractorului*” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 prezintă o valență extinsă față de înțelesul indicat prin Directiva 2006/126/CE, precum și faptul că definiția „*tractorului agricol sau forestier*” nu este în mod adecvat transpusă, legiuitorul delegat, în conformitate cu art. 148 din Constituție, a considerat că „se impune revizuirea modului de transpunere a acestor termeni pentru a asigura claritate și coerență în vederea atingerii scopului prevăzut de Directiva 2006/126/CE”.

19. Prin urmare, în acord cu prevederile art. 4 alin. (4) din Directiva 2006/126/CE, soluția legislativă cuprinsă în prevederile art. 6 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în prezent în vigoare, exclude tractoarele agricole sau forestiere din categoria autovehiculelor.

20. De asemenea, Curtea reține că, prin prevederile art. 6 pct. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, se stabilește că „*tractor agricol sau forestier*” este „*orice vehicul cu motor, care circulă pe roți sau pe șenile, având cel puțin două axe, a cărui principală funcție constă în puterea sa de tracțiune, conceput în special pentru a trage, a împinge, a transporta ori a acționa anumite echipamente, utilaje sau remorci utilizate în exploatarea agricolă ori forestieră și a cărui utilizare pentru transportul pe drum al persoanelor sau al mărfurilor ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau al mărfurilor nu este decât o funcție secundară. Sunt asimilate tractorului agricol sau forestier vehiculele destinate efectuării de servicii ori lucrări, denumite mașini autopropulsate*”. Totodată, în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, termenul „*tractor*” se înlocuiește cu expresia „*tractor agricol sau forestier*”, potrivit art. 1 pct. 35 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014.

21. Sub acest aspect, Curtea constată că definirea prin normele legale evocate a noțiunilor de „*autovehicul*” sau „*tractor agricol sau forestier*” este o atribuție exclusivă a legiuitorului, care a înțeles să le acorde o anumită semnificație juridică, fără ca aceasta să fie contrară dispozițiilor sau principiilor Constituției.

22. Totodată, din examinarea cuprinsului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea reține că acest act normativ cuprinde reglementări distincte referitoare la tractoarele agricole sau forestiere. În acest sens sunt, spre exemplu, dispozițiile art. 8, art. 22 alin. (1), (4), (6), art. 23, art. 78 alin. (1), art. 80 alin. (1), art. 97 alin. (3), art. 99 alin. (1) pct. 4, 12, art. 100 alin. (1) pct. 5, 6, 7, 13, art. 101 alin. (1) pct. 1, 4, 10, 11, art. 102 alin. (1) pct. 20, 29, art. 111 alin. (4), art. 119 și lit. p) din anexa nr. 1 la ordonanță. Din examinarea prevederilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 referitoare la tractoarele agricole sau forestiere rezultă cu claritate unele obligații pe care le au conducătorii unor asemenea vehicule, relevantă în acest sens fiind obligația de deținere a unui permis de conducere pentru această categorie [a se vedea art. 23 coroborat cu lit. p) din anexa nr. 1 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002]. Astfel, Curtea observă că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu instituie sancțiuni contravenționale, pentru încălcarea obligației de deținere a permisului pentru conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier. De asemenea, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu mai cuprinde, în prezent, nici norme privind infracțiunile și pedepsele. Acestea au fost abrogate potrivit art. 121 pct. 1 și 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și se regăsesc, în prezent, în titlul VII „*Infracțiuni contra siguranței publice*”, cap. II „*Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice*” din Codul penal.

23. Pe de altă parte, Curtea reține că dispozițiile art. 335 alin. (1) din Codul penal, având denumirea marginală „*Conducerea unui vehicul fără permis de conducere*”, stabilesc prin alin. (1) următoarele: „*Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani*”.

24. Sub acest aspect, Curtea observă existența unei neconcordanțe între denumirea marginală a art. 335 din Codul penal, care face referire la noțiunea de „*vehicul*”, și cuprinsul reglementării art. 335 alin. (1) din Codul penal care utilizează limitativ noțiunile de „*autovehicul*” și „*tramvai*”, acesta din urmă

reprezentând, potrivit art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, un vehicul.

25. În același timp, Curtea reține că fapta de a conduce pe drumurile publice un tractor agricol sau forestier, de o persoană care nu posedă permis de conducere, prezintă pericol social ridicat de natură a aduce atingere unor valori sociale protejate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care are drept scop tocmai asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului, astfel cum rezultă din art. 1 alin. (2) al ordonanței.

26. Cu toate acestea, având în vedere că, potrivit art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, tractorul agricol sau forestier nu este considerat „autovehicul”, iar în cuprinsul art. 335 alin. (1) din Codul penal, soluția legislativă nu se referă și la tractoarele agricole sau forestiere, fapta de conducere a unui asemenea vehicul pe drumurile publice, fără a deține însă permis de conducere, nu se încadrează în ipoteza normativă prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal.

27. Curtea observă că această soluție juridică este confirmată de practica judecătorească în materie. Astfel, dispunând achitarea inculpaților pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere, infracțiune prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal, instanțele judecătorești au reținut, în esență, că nu există o corelare totală a dispozițiilor Codului penal cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Chiar dacă s-ar putea considera că trebuie să existe o valoare socială protejată, respectiv siguranța circulației pe drumurile publice, care poate fi lezată prin punerea în circulație pe drumurile publice a unui tractor agricol, cum din norma de incriminare nu se desprinde în mod expres că tractoarele agricole pot face obiectul infracțiunilor prevăzute la art. 334—335 din Codul penal, nu se poate reține, printr-o interpretare extensivă, că inculpații au săvârșit aceste infracțiuni (în acest sens sunt, spre exemplu, Decizia penală nr. 1.420/A din 22 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, și Decizia penală nr. 15/A din 12 ianuarie 2016, Curtea de Apel București — Secția I penală).

28. Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că, în interpretarea noțiunii de „autovehicul”, prevăzută de art. 334 alin. (1) din Codul penal și art. 335 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 6 pct. 6 și pct. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 21/2014, conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînmatriculat/neînregistrat potrivit legii sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere nu întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunilor prevăzute de art. 334 alin. (1) din Codul penal, respectiv, de art. 335 alin. (1) din Codul penal (a se vedea Decizia nr. 11 din 12 aprilie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. 3471/1/2017, nepublicată în Monitorul Oficial al României, până la data redactării prezentei decizii).

29. În aceste condiții, Curtea constată că fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără a deține permis de conducere, rămâne în afara oricărei sancțiuni penale. Această situație a intervenit ca urmare a redefinirii în legislație a noțiunii de „autovehicul” și excluderii exprese a „tractoarelor agricole și forestiere” din categoria autovehiculelor. Or, Directiva 2006/126/CE și Ordonanța Guvernului nr. 21/2014,

prin care prevederile art. 4 alin. (4) din Directivă au fost transpuse în dreptul intern, nu au avut drept scop dezincriminarea unei asemenea fapte. De altfel, anterior modificărilor art. 6 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin art. 1 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014, tractorul rutier era considerat autovehicul, astfel încât conducerea sa pe drumurile publice, fără a deține permis de conducere, constituia infracțiune.

30. De asemenea, având în vedere necorelarea celor două norme care au legătură cu soluționarea cauzei în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, respectiv art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea constată existența un veritabil viciu de neconstituționalitate, care rezultă din omisiunea reglementării, în cuprinsul art. 335 alin. (1) din Codul penal, a tractoarelor agricole sau forestiere ca obiect material al infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice fără permis de conducere.

31. Curtea precizează că, în cazul art. 335 alin. (1) din Codul penal, nu ne aflăm în prezența unei simple opțiuni a legiuitorului, expresie a prevederilor art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, potrivit căroră „*Prin lege organică se reglementează: (...) h) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora*”, ci a unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională, care atrage competența instanței de contencios constituțional de a proceda la corectarea acesteia pe calea controlului de constituționalitate.

32. Altfel, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că, într-o atare situație, chiar dacă îmbracă forma unei omisiuni legislative, viciul de neconstituționalitate sesizat nu poate fi ignorat, deoarece o atare omisiune și imprecizia legislativă sunt cele care generează încălcarea normelor constituționale. Or, Curtea Constituțională, potrivit art. 142 din Legea fundamentală, este garantul supremației Constituției, ceea ce presupune, printre altele, verificarea conformității întregului drept cu Constituția (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 28 mai 2010, sau Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 30 aprilie 2014).

33. Sub acest aspect, Curtea reține, totodată, că, omisiunea includerii tractoarelor agricole și forestiere în ipoteza normativă a art. 335 alin. (1) din Codul penal echivalează cu dezincriminarea faptei de conducere a unui asemenea vehicul pe drumurile publice, fără a deține permis de conducere. Or, dacă asemenea fapte nu sunt descurajate prin mijloacele dreptului penal, are loc încălcarea valorilor fundamentale, ocrotite de Codul penal, precum statul de drept, în componentele sale referitoare la apărarea ordinii publice și a siguranței publice, drepturile și libertățile cetățenilor, respectarea Constituției și a legilor, care sunt consacrate prin art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală printre valorile supreme.

34. Astfel, prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție, potrivit căroră „*România este stat de drept [...]*”, impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul prevenirii stării de pericol și a fenomenului infracțional, cu excluderea oricărui reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.

35. În același timp, potrivit art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, respectarea Constituției este obligatorie, de unde rezultă că legiuitorul nu își poate exercita competența de incriminare și de dezincriminare a unor fapte antisociale decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție. De altfel, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 18 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007) că legiuitorul nu ar putea defini și stabili ca infracțiuni, fără ca prin aceasta să încalce Constituția, fapte în conținutul cărora ar intra elemente de discriminare. Tot astfel, legiuitorul nu poate proceda la eliminarea protecției juridice penale a valorilor cu statut constituțional. Libertatea de reglementare pe care o are Parlamentul în aceste cazuri se exercită prin reglementarea condițiilor de tragere la răspundere penală pentru faptele antisociale care aduc atingere valorilor prevăzute și garantate de Constituție.

36. Or, prin absența reglementării ca infracțiune a faptei de conducere a unui tractor agricol sau forestier pe drumurile publice, fără permis de conducere, legiuitorul a afectat protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, precum siguranța circulației pe drumurile publice, cu consecințe majore asupra vieții și integrității corporale a persoanelor, valori protejate prin art. 22 din Constituție.

37. De asemenea, Curtea reține că, în contradicție cu dispozițiile art. 16 din Constituție, soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal generează discriminări, fără a exista vreo motivare obiectivă și rațională care să le justifice. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

38. Aplicând aceste considerente în cauza de față, Curtea constată că este în afara oricărui argument juridic rațional și rezonabil ca o persoană care posedă permis de conducere, acordat pentru altă categorie decât tractoarele agricole sau forestiere, și care conduce un asemenea vehicul pe drumurile publice să poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii

prevăzute de art. 335 alin. (2) din Codul penal, în timp ce o persoană care nu deține deloc permis de conducere și care conduce pe drumurile publice un tractor agricol sau forestier să nu fie sancționată penal. Nimic nu justifică apariția unei diferențieri între cele două categorii și aplicarea unui tratament privilegiat în cazul persoanelor care nu dețin permis de conducere. Tocmai de aceea, soluția pentru îndepărtarea stării de neconstituționalitate rezultată din aplicarea unui tratament juridic distinct între cele două categorii nu poate fi decât constatarea existenței unei inegalități, contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție.

39. Pe cale de consecință, Curtea constată că deficiența de reglementare, cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, generează o stare de neconstituționalitate, în raport cu art. 1 alin. (3) și (5), art. 16 și art. 22 din Legea fundamentală, urmând să admită excepția de neconstituționalitate sub acest aspect.

40. Având în vedere prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, Curtea precizează faptul că revine legiuitorului obligația să pună de acord cu Legea fundamentală și cu prezenta decizie soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, de către o persoană care nu posedă permis de conducere.

41. În ceea ce privește invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor constituționale ale art. 53, Curtea constată că acestea nu au incidență în cauză, deoarece prin prevederile legale criticate în cauza de față nu s-a legiferat în sensul restrângerii exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale.

42. În final, referitor la invocarea dispozițiilor art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 131 privind rolul Ministerului Public, Curtea constată că acestea nu au relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

43. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public în Dosarul nr. 2.360/312/2015 (405/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești și constată că prevederile art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 aprilie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,  
**Simina Popescu-Marin**

# ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

## ORDIN

### pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 30/2016 privind aprobarea Manualului de procedură pentru implementarea proiectelor finanțate prin măsura 20 „Asistență tehnică” descrisă în capitolul 15.6 din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 220.493 din 30.05.2017, întocmit de Direcția generală dezvoltare rurală — Autoritate de management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală,

în baza prevederilor:

— art. 65 și 66 din Regulamentul (UE) nr. 1.305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.698/2005 al Consiliului;

— Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârii Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârii Guvernului nr. 398/2015 pentru stabilirea cadrului instituțional de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru asigurarea continuității cadrului instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale 2007—2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 22 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare, și art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările ulterioare,

**ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.**

**Art. I.** — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 30/2016 privind aprobarea Manualului de procedură pentru implementarea proiectelor finanțate prin măsura 20 „Asistență tehnică” descrisă în capitolul 15.6 din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 și 36 bis din 19 februarie 2016, cu modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa\*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

**Art. II.** — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,  
**Petre Daea**

București, 31 mai 2017.  
Nr. 182.

\*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”; București, șos. Panduri nr. 1.



MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

**ORDIN****pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni**

În conformitate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, republicată, în temeiul art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe,

**ministrul afacerilor externe** emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Lista cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 1.309/2016 pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 30 august 2016.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu data de 22 iunie 2017.

Art. 4. — Departamentul pentru Controlul Exporturilor va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

★

Prezentul ordin transpune Directiva (UE) 2017/433 a Comisiei din 7 martie 2017 de modificare a Directivei 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește lista produselor din domeniul apărării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L70/1 din 15 martie 2017.

Ministrul afacerilor externe,  
**Teodor-Viorel Meleşcanu**

București, 30 mai 2017.  
Nr. 826.

ANEXĂ

**LISTA**  
**cuprinzând produsele militare supuse regimului de control**  
**al exporturilor, importurilor și altor operațiuni**

*Nota 1* Termenii între ghilimele duble („”) sunt termeni definiți. Consultați „Definițiile termenilor utilizați în prezenta listă” anexate la prezenta listă.

*Nota 2* În anumite cazuri, substanțele chimice sunt prezentate după denumire și număr CAS. Lista se aplică substanțelor chimice cu aceeași formulă structurală (inclusiv hidrații) indiferent de denumire sau număr CAS. Numerele CAS sunt prezentate pentru a facilita identificarea unei anumite substanțe chimice sau a unui anumit amestec, indiferent de nomenclatură. Numerele CAS nu pot fi utilizate ca unic mijloc de identificare deoarece unele forme ale substanțelor chimice cuprinse în listă au numere CAS diferite, iar amestecurile conținând substanțe chimice cuprinse în listă pot avea, de asemenea, numere CAS diferite.

**ML1. Arme cu țevă lisă cu un calibru mai mic de 20 mm, alte arme de foc și arme automate cu un calibru mai mic sau egal cu 12,7 mm (calibru 0,50 inchi) și accesorii, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

*Notă* ML1. nu se aplică următoarelor:

- a. arme de foc special concepute pentru tragere cu muniție inertă de instrucție și care nu au capacitatea de a descărca un proiectil;
  - b. arme de foc special concepute pentru a lansa proiectile captive, care nu au încărcături explozive puternice sau legătură de comunicație, la o distanță de 500 m sau mai mică;
  - c. arme care folosesc muniție încasată cu percutare excentrică și care nu sunt de tip numai cu tragere automată;
  - d. „arme de foc dezactivate”.
- a. Puști și arme combinate, arme de mână, mitraliere, pistoale mitralieră, arme cu descărcare simultană sau secvențială din mai multe țevi;

*Notă* ML1.a. nu se aplică următoarelor:

- a. puști și arme combinate fabricate înainte de anul 1938;

- b. *reproduceri de puști și arme combinate ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;*
- c. *arme de mână, arme cu descărcare simultană sau secvențială din mai multe țevi și mitraliere fabricate înainte de anul 1890 și reproducerile acestora;*
- d. *puști și arme de mână, special concepute să descarce un proiectil inert prin utilizare de aer comprimat sau CO<sub>2</sub>.*
- b. *Arme cu țeavă lisă, după cum urmează:*
1. *arme cu țeavă lisă special concepute pentru utilizări militare;*
  2. *alte arme cu țeavă lisă, după cum urmează:*
    - a. *de tip complet automat;*
    - b. *de tip semiautomat sau cu dispozitiv pneumatic de armare;*
- Notă ML1.b.2. nu se aplică armelor special concepute să descarce un proiectil inert prin utilizare de aer comprimat sau CO<sub>2</sub>.*
- Notă ML1.b. nu se aplică următoarelor:*
- a. *arme cu țeavă lisă fabricate înainte de anul 1938;*
  - b. *reproduceri de arme cu țeavă lisă ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;*
  - c. *arme cu țeavă lisă utilizate pentru activități de vânătoare sau sportive. Aceste arme nu trebuie să fie special concepute pentru utilizări militare sau de tip numai cu tragere automată;*
  - d. *arme cu țeavă lisă special concepute pentru oricare dintre următoarele:*
    1. *sacrificarea animalelor domestice;*
    2. *tranchilizarea animalelor;*
    3. *testarea seismică;*
    4. *tragerea cu proiectile industriale; sau*
    5. *neutralizarea dispozitivelor explozive de fabricație artizanală (IEDs).*
- N.B. Pentru dispozitivele disruptive, a se vedea ML4. și rubrica 1A006 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.*
- c. *Arme care folosesc muniție fără tub cartuș;*
- d. *Magazii detașabile de cartușe, amortizoare de zgomot sau surdine, monturi speciale pentru arme, dispozitive optice de ochire pentru arme și ascunzătoare de flacără pentru armele specificate la ML1.a., ML1.b. sau ML1.c.*
- Notă ML1.d. nu se aplică dispozitivelor optice de ochire pentru arme fără procesarea electronică a imaginii, cu mărire 9x sau mai mică, atunci când nu sunt special concepute sau modificate pentru utilizări militare sau când nu încorporează reticule special concepute pentru utilizări militare.*

**ML2. Arme cu țeavă lisă cu un calibru de 20 mm sau mai mare, alte arme sau armament cu un calibru mai mare de 12,7 mm (calibru 0,50 inchi), lansatoare și accesorii, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- a. *Mitraliere, obuziere, tunuri, mortiere, arme antitanc, lansatoare de proiectile, aruncătoare militare de flăcări, puști, arme fără recul, arme cu țeavă lisă și dispozitive de reducere a semnăturii pentru acestea;*
- Nota 1 ML2.a. include injectoarele, dispozitivele de măsurare, rezervoarele de stocare, precum și alte componente special concepute pentru a fi utilizate cu încărcături lichide de propulsie pentru oricare dintre echipamentele specificate la ML2.a.*
- Nota 2 ML2.a. nu se aplică următoarelor tipuri de arme:*
- a. *puști, arme cu țeavă lisă și arme combinate fabricate înainte de anul 1938;*
  - b. *reproduceri de puști, arme cu țeavă lisă și arme combinate ale căror modele originale au fost fabricate înainte de anul 1890;*
  - c. *mitraliere, obuziere, tunuri și mortiere fabricate înainte de anul 1890;*
  - d. *arme cu țeavă lisă utilizate pentru activități de vânătoare sau sportive. Aceste arme nu trebuie să fie special concepute pentru utilizări militare sau de tip numai cu tragere automată;*
  - e. *arme cu țeavă lisă special concepute pentru oricare dintre următoarele:*
    1. *sacrificarea animalelor domestice;*
    2. *tranchilizarea animalelor;*
    3. *testarea seismică;*
    4. *tragerea cu proiectile industriale; sau*
    5. *neutralizarea dispozitivelor explozive de fabricație artizanală (IEDs);*
- N.B. Pentru dispozitivele disruptive, a se vedea ML4. și rubrica 1A006 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.*
- f. *lansatoare portabile de proiectile special concepute pentru a lansa proiectile captive, care nu au încărcături explozive puternice sau legătură de comunicație, la o distanță de 500 m sau mai mică.*

- b. Lansatoare sau generatoare fumigene, de gaz și pirotehnice, special concepute sau modificate pentru utilizări militare;  
*Notă* ML2.b. nu se aplică pistoalelor de semnalizare.
- c. Dispozitive de ochire pentru arme și suporturi pentru dispozitive de ochire pentru arme, având toate caracteristicile următoare:
1. special concepute pentru utilizări militare; și
  2. special concepute pentru armele specificate la ML2.a.;
- d. Monturi și magazine detașabile de cartușe special concepute pentru armele specificate la ML2.a.

**ML3. Muniții și dispozitive de reglare a focosului, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- a. Muniție pentru armele specificate la ML1., ML2. sau ML12.;
- b. Dispozitive de reglare a focosului special concepute pentru muniția specificată la ML3.a.
- Nota 1* Componentele special concepute specificate la ML3. includ:
- a. componente fabricate din metal sau din mase plastice, cum ar fi: capse, tuburi cartuș, benzi pentru cartușe, tamburi rotativi și repere metalice ale muniției;
  - b. dispozitive de siguranță și armare, focoase, senzori și dispozitive de inițiere a exploziei;
  - c. surse de putere capabile să furnizeze energie înaltă pentru o singură întrebuințare;
  - d. tuburi combustibile pentru încărcături de azvârlire;
  - e. submuniții incluzând grenade, mine și proiectile dirijate pe porțiunea finală a traiectoriei.
- Nota 2* ML3.a. nu se aplică următoarelor:
- a) muniției sertizate fără proiectil (blank star);
  - b) muniției inerte de instrucție cu tubul cartuș perforat;
  - c) altor tipuri de muniție oarbă sau inertă de instrucție, care nu includ componente concepute pentru muniția de război; sau
  - d. componentelor concepute special pentru muniția oarbă sau inertă de instrucție, specificată în prezenta notă 2.a., b. sau c.
- Nota 3* ML3.a. nu se aplică cartușelor special concepute pentru oricare dintre următoarele scopuri:
- a. semnalizare;
  - b. alungarea păsărilor; sau
  - c. aprinderea gazelor la puțurile petroliere.

**ML4. Bombe, torpile, rachete nedirijate, rachete dirijate, alte dispozitive și încărcături explozive și echipamente și accesorii conexe, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- N.B.1* Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.
- N.B.2* Pentru sistemele de protecție antirachetă pentru aeronave (AMPS), a se vedea ML4.c.
- a. Bombe, torpile, grenade, încărcături fumigene, rachete nedirijate, mine, rachete dirijate, încărcături explozive de adâncime, încărcături de distrugere, dispozitive și seturi pentru încărcături de distrugere, dispozitive cu „încărcături pirotehnice”, cartușe și simulatoare (adică echipamente de simulare a caracteristicilor oricăruia dintre aceste produse), special concepute pentru utilizări militare;
- Notă* ML4.a. include:
- a. grenade fumigene, bombe exploziv-incendiare, bombe incendiare și dispozitive explozive;
  - b. ajutoare pentru rachete dirijate și vârfuri pentru mijloace de transport la țintă cu reintrare în atmosferă.
- b. Echipamente având toate caracteristicile următoare:
1. special concepute pentru utilizări militare; și
  2. special concepute pentru «activități» legate de oricare dintre următoarele:
    - a. elementele specificate la ML4.a.; sau
    - b. dispozitivele explozive de fabricație artizanală (IEDs);
- Notă tehnică*  
 În sensul ML4.b.2., termenul «activități» se referă la mânuire, lansare, calibrare, control, descărcare, detonare, activare, furnizarea energiei necesare pentru o singură întrebuințare, simularea unor ținte, bruiere, dragare, detectare sau distrugere.
- Nota 1* ML4.b. include:
- a. echipamente mobile de lichefiere a gazului capabile să producă o cantitate mai mare sau egală cu 1.000 kg de gaz lichefiat pe zi;
  - b. cabluri electrice conductoare flotante destinate dragării minelor magnetice.
- Nota 2* ML4.b. nu se aplică dispozitivelor portabile (ținute în mână), limitate prin concepție numai la detectarea obiectelor metalice și care nu au capacitatea de a face diferențierea între mine și alte obiecte metalice.
- c. Sisteme de protecție antirachetă pentru aeronave (AMPS).
- Notă* ML4.c. nu se aplică sistemelor de protecție antirachetă pentru aeronave (AMPS) având toate caracteristicile următoare:
- a. oricare dintre următorii senzori de avertizare antirachetă:
    1. senzori pasivi cu răspuns de vârf cuprins între 100 și 400 nm; sau
    2. senzori activi cu impuls Doppler de avertizare antirachetă;

- b. sisteme lansatoare de dipoli;
- c. capcane termice cu funcționare în spectrul vizibil și infraroșu pentru devierea rachetelor sol-aer de pe traiectorie; și
- d. sunt instalate pe o „aeronavă civilă” și au toate caracteristicile următoare:
  1. AMPS este operabil numai pe „aeronava civilă” pe care acesta este instalat și pentru care s-a emis oricare dintre următoarele autorizații:
    - a. un certificat de tip civil emis de autoritățile aeronautice civile dintr-unul sau mai multe state membre ale UE sau state participante la Aranjamentul de la Wassenaar; sau
    - b. un document echivalent recunoscut de Organizația Internațională a Aviației Civile (ICAO);
  2. AMPS folosește măsuri de protecție pentru a preveni accesul neautorizat la „software”; și
  3. AMPS încorporează un mecanism activ care împiedică sistemul să funcționeze atunci când este înlăturat din „aeronava civilă” pe care a fost instalat.

**ML5. Sisteme de conducere a focului și echipamente și sisteme aferente de alertare și avertizare, echipamente de testare, reglare și contraacțiune, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:**

- a. Dispozitive de ochire pentru arme, calculatoare de tragere, echipamente de dispunere în poziție de tragere pentru tunuri și sisteme de control al armamentului;
- b. Sisteme de descoperire, marcare, telemetrare, supraveghere sau urmărire a țintelor; echipamente de descoperire, prelucrare a datelor, recunoaștere sau identificare; echipamente de integrare a senzorilor;
- c. Echipamente de contraacțiune pentru produsele specificate la ML5.a. sau ML5.b.;  
*Notă* În sensul ML5.c., echipamentele de contraacțiune includ echipamentele de detectare.
- d. Echipamente de testare sau reglare pe câmpul de luptă, special concepute pentru produsele specificate la ML5.a., ML5.b. sau ML5.c.

**ML6. Vehicule terestre și componente pentru acestea, după cum urmează:**

*N.B.* Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

- a. Vehicule terestre și componente pentru acestea, special concepute sau modificate pentru utilizări militare;  
*Notă tehnică*  
La ML6.a. termenul vehicule terestre include remorcile.
- b. Alte vehicule terestre și componente pentru acestea, după cum urmează:
  1. Vehicule având toate caracteristicile următoare:
    - a. realizate sau prevăzute cu materiale sau componente pentru a asigura o protecție balistică de nivel III (potrivit NIJ 0108.01, septembrie 1985, sau standard național comparabil) sau mai bună;
    - b. o transmisie pentru a furniza tracțiune roților din față și celor din spate simultan, inclusiv vehiculele care au roți suplimentare pentru susținerea încărcăturii, fie că sunt puse în mișcare, fie că nu;
    - c. masa totală maximă autorizată (GVWR) mai mare de 4 500 kg; și
    - d. concepute sau modificate pentru utilizare pe drumuri neamenajate;
  2. Componente având toate caracteristicile următoare:
    - a. special concepute pentru vehiculele specificate la ML6.b.1.; și
    - b. asigură o protecție balistică de nivel III (potrivit NIJ 0108.01, septembrie 1985, sau standard național comparabil) sau mai bună.

*N.B.* A se vedea și ML13.a.

*Nota 1* ML6.a. include:

- a. tancuri și alte vehicule militare înarmate și vehicule militare amenajate cu suporturi pentru montarea armamentului sau echipament pentru plantarea minelor ori lansarea muniției specificate la ML4.;
- b. vehicule blindate;
- c. vehicule amfibii și vehicule ce pot traversa vaduri adânci;
- d. vehicule de recuperare și vehicule pentru remorcare sau pentru transport muniție sau sisteme de arme și echipamente aferente pentru manipularea încărcăturii.

*Nota 2* Modificarea unui vehicul terestru pentru utilizări militare specificate la ML6.a. presupune o schimbare structurală, electrică sau mecanică, care cuprinde una sau mai multe componente special concepute pentru utilizări militare. Asemenea componente includ:

- a. anvelope special concepute pentru a asigura protecția la penetrarea glonțului;
- b. protecția prin blindaj a părților vitale (de exemplu, rezervoare de combustibil sau cabina șoferului);
- c. întărituri speciale sau suporturi pentru montarea armelor;
- d. iluminare mascată.

Nota 3 ML6. nu se aplică vehiculelor civile concepute sau modificate pentru a transporta bani sau valori.

Nota 4 ML6. nu se aplică vehiculelor care întrunesc toate caracteristicile următoare:

- a. au fost fabricate înainte de anul 1946;
- b. nu conțin produse specificate în prezenta listă și fabricate după anul 1945, cu excepția reproducerilor de componente sau accesorii originale pentru vehicul; și
- c. nu încorporează arme specificate în ML1., ML2. sau ML4. cu excepția cazului în care nu sunt funcționale și nu au capacitatea de a descărca un proiectil.

**ML7. Agenți toxici chimici sau biologici, „agenți pentru combaterea dezordinii publice”, materiale radioactive, echipamente, componente și materiale aferente, după cum urmează:**

a. Agenți biologici sau materiale radioactive, „adaptate pentru utilizare în război” în vederea producerii de vătămări asupra oamenilor sau animalelor, degradării echipamentelor ori distrugerii recoltelor sau mediului;

b. Agenți chimici de război (CW), incluzând:

1. agenți CW toxici neuroparalitici:

a. alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fluorofosonați de O-alchil ( $\leq C_{10}$ , inclusiv cicloalchil), cum ar fi:

sarin (GB): metilfluorofosfonat de O-izopropil (CAS 107-44-8); și  
soman (GD): metilfluorofosfonat de O-pinacolil (CAS 96-64-0);

b. N,N-dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) amidocianofosfați de O-alchil ( $\leq C_{10}$ , inclusiv cicloalchil), cum ar fi:

tabun(GA): N, N-dimetilamidocianofosfat de O-etil (CAS 77-81-6);

c. alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) tiofosonați de O-alchil (H sau  $\leq C_{10}$ , inclusiv cicloalchil) S-[2-(dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil)amino)etil] și sărurile alchilate sau protonate corespunzătoare, cum ar fi:

VX: metiltiofosfonat de O-etil-S-[2-(diizopropilamino)etil] (CAS 50782-69-9);

2. agenți CW vezicanți:

a. iperite cu sulf, cum ar fi:

1. 2-cloroetil-clorometil-sulfură (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-cloroetil)-sulfură (CAS 505-60-2);
3. bis(2-cloroetiltio)-metan (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis(2-cloroetiltio)-etan (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis(2-cloroetiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis(2-cloroetiltio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis(2-cloroetiltio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
8. bis (2-cloroetiltiometil)-eter (CAS 63918-90-1);
9. bis (2-cloroetiltioetil)-eter (CAS 63918-89-8);

b. lewisite, cum ar fi:

1. 2-clorovinildicloroarsină (CAS 541-25-3);
2. tris (2-clorovinil) arsină (CAS 40334-70-1);
3. bis (2-clorovinil) cloroarsină (CAS 40334-69-8);

c. iperite cu azot, cum ar fi:

1. HN1: bis (2-cloroetil) etilamină (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-cloroetil) metilamină (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris(2-cloroetil) amină (CAS 555-77-1);

3. substanțe toxice incapacitante, cum ar fi:

benzilat de 3-chinuclidinil (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. substanțe toxice defoliante, cum ar fi:

- a. 2-cloro-4-fluoro-fenoxiacetat de butil (LNF);
- b. acid 2,4,5-triclorofenoxiacetic (CAS 93-76-5) în amestec cu acid 2,4-diclorofenoxiacetic (CAS 94-75-7) [agent Orange (CAS 39277-47-9)];

c. Precursori pentru arme chimice binare și precursori de bază, după cum urmează:

1. difluoruri alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfonice, cum ar fi:

DF: difluorură metilfosfonică (CAS 676-99-3);

2. alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfoniți de O-alchil (H sau  $\leq C_{10}$ , inclusiv cicloalchil)-O-[2-(dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil)amino)etil] și sărurile alchilate sau protonate corespunzătoare, cum ar fi:

QL: metilfosfonit de O-etil-O-[2-(diizopropilamino)etil] (CAS 57856-11-8);

3. clorosarin: metilclorofosfonat de O-izopropil (CAS 1445-76-7);

4. clorosoman: metilclorofosfonat de O-pinacolil (CAS 7040-57-5);

d. „Agenți pentru combaterea dezordinii publice”, componenții chimici activi și combinațiile acestora, incluzând:

1.  $\alpha$ -brombenzenacetoneitril (cianură de brombenzil) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-clorfenil) metilen] propandinitril, (O-clorobenzilidenmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-clor-1- feniletanonă, clorură de fenilacil ( $\omega$ -cloroacetofenonă) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepină (CR) (CAS 257-07-8);

5. 10-clor-5,10 clorură de dihidrofenarsazină, adamsită, (DM), (CAS 578-94-9);
6. N- nonanoilmorfolină, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Nota 1 ML7.d. nu se aplică „agenților pentru combaterea dezordinii publice” în ambalaj individual, destinați autoapărării.

Nota 2 ML7.d. nu se aplică constituenților chimici activi și combinațiilor acestora identificați și ambalați pentru industria alimentară sau pentru scopuri medicale.

- e. Echipamente special concepute sau modificate pentru utilizări militare, concepute ori modificate pentru răspândirea oricăruia dintre următoarele, precum și componente special concepute pentru acestea:

1. materiale sau agenți specificați la ML7.a., ML7.b. sau ML7.d.; sau
2. agenți chimici de război (CW) obținuți din precursori specificați la ML7.c.;

- f. Echipamente de protecție și decontaminare, special concepute sau modificate pentru utilizări militare, componente și amestecuri chimice, după cum urmează:

1. echipamente concepute sau modificate pentru apărarea împotriva materialelor specificate la ML7.a., ML7.b. sau ML7.d., precum și componente special concepute pentru acestea;
2. echipamente concepute sau modificate pentru decontaminarea obiectelor contaminate cu materialele specificate la ML7.a. sau ML7.b., precum și componente special concepute pentru acestea;
3. amestecuri chimice special realizate sau dezvoltate pentru decontaminarea obiectelor contaminate cu materialele specificate la ML7.a. sau ML7.b.;

Notă ML7.f.1. include:

- a. unități de aer condiționat special concepute sau modificate pentru filtrare nucleară, biologică ori chimică;
- b. îmbrăcăminte de protecție.

N.B. Pentru măștile de gaze civile și echipamentul de protecție și decontaminare, a se vedea, de asemenea, rubrica 1A004 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

- g. Echipamente special concepute sau modificate pentru utilizări militare, concepute sau modificate pentru detecția ori identificarea materialelor specificate la ML7.a., ML7.b. sau ML7.d., precum și componente special concepute pentru acestea;

Notă ML7.g. nu se aplică dozimetrelor individuale de monitorizare a radiațiilor.

N.B. A se vedea, de asemenea, rubrica 1A004 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

- h. „Biopolimeri” special concepuți sau prelucrați pentru detecția ori identificarea agenților chimici de război (CW) specificați la ML7.b. și culturi de celule specifice folosite pentru producerea lor;

- i. „Biocatalizatori” pentru decontaminarea sau degradarea agenților chimici de război (CW) și sisteme biologice pentru acestea, după cum urmează:

1. „biocatalizatori” special concepuți pentru decontaminarea sau degradarea agenților chimici de război (CW) specificați la ML7.b. și care rezultă prin selecție dirijată în laborator ori prin manipulare genetică a sistemelor biologice;
2. sisteme biologice conținând informație genetică specifică producției de „biocatalizatori” specificați la ML7.i.1., după cum urmează:
  - a. „vectori de expresie”;
  - b. virusuri;
  - c. culturi de celule.

Nota 1 ML7.b. și ML7.d. nu se aplică următoarelor:

- a. clorcian (CAS 506-77-4). A se vedea rubrica 1C450.a.5 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE;
- b. acid cianhidric (CAS 74-90-8);
- c. clor (CAS 7782-50-5);
- d. clorură de carbonil (fosgen) (CAS 75-44-5). A se vedea rubrica 1C450.a.4 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE;
- e. difosgen (triclorometil-cloroformiat) (CAS 503-38-8);
- f. neutilizat din 2004;
- g. bromură de xilil, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. bromură de benzil (CAS 100-39-0);
- i. iodură de benzil (CAS 620-05-3);
- j. bromacetonă (CAS 598-31-2);
- k. bromcian (CAS 506-68-3);
- l. bromometiletilcetonă (CAS 816-40-0);
- m. cloracetonă (CAS 78-95-5);
- n. iodacetat de etil (CAS 623-48-3);
- o. iodacetonă (CAS 3019-04-3);
- p. cloropicrină (CAS 76-06-2). A se vedea rubrica 1C450.a.7 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

*Nota 2* Culturile de celule și sistemele biologice specificate la ML7.h. și ML7.i.2. sunt exclusive, iar aceste subarticole nu se aplică celulelor sau sistemelor biologice pentru scopuri civile cum ar fi: agricol, farmaceutic, medical, veterinar, protecția mediului, tratarea deșeurilor sau în industria alimentară.

**ML8. „Materiale energetice” și substanțele aferente, după cum urmează:**

*N.B.1.* A se vedea, de asemenea, rubrica 1C011 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

*N.B.2.* Pentru încărcături și dispozitive, a se vedea ML4. și rubrica 1A008 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE

*Note tehnice*

1. În sensul ML8., cu excepția ML8.c.11. sau ML8.c.12, «amestec» se referă la un compus format din două sau mai multe substanțe dintre care cel puțin una să fie cuprinsă în subarticolele din ML8.
  2. Orice substanță cuprinsă în ML8. face obiectul acestei liste, chiar și atunci când este utilizată într-un alt domeniu decât cel indicat (de exemplu, TAGN este utilizat în mod predominant ca exploziv, dar poate fi utilizat de asemenea drept combustibil sau oxidant).
  3. În sensul ML8., dimensiunea particulei este diametrul mediu al particulei raportat la greutate sau la volum. În eșantionarea și determinarea dimensiunii particulei vor fi utilizate standarde internaționale sau standarde naționale echivalente.
- a. „Explozivi”, după cum urmează, și «amestecurile» acestora:
1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan sau 7- amino- 4,6- dinitrobenzofurazan- 1- oxid) (CAS 97096-78-1);
  2. BNCP [perclorat de cis-bis(5-nitrotetrazolat) tetra amino-cobalt (III)] (CAS 117412-28-9);
  3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxan sau 5,7- diamino-4,6- dinitrobenzofurazan -1-oxid) (CAS 117907-74-1);
  4. CL-20 (HNIW sau hexanitrohexaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); clatrați ai CL-20 (a se vedea, de asemenea, ML8.g.3. și ML8.g.4. pentru „precursorii” acestuia);
  5. CP (perclorat de 2-(5-ciantetrazolat) penta-amino cobalt III) (CAS 70247-32-4);
  6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilenă, FOX 7) (CAS 145250-81-3);
  7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
  8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazină);
  9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
  10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenil sau dipicridamidă) (CAS 17215-44-0);
  11. DNGU (DINGU sau dinitroglicoluril) (CAS 55510-04-8);
  12. furazani, după cum urmează:
    - a. DAAOF (DAAF, DAAFox, sau diaminoazoxifurazan);
    - b. DAAZF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
  13. HMX și derivați (a se vedea, de asemenea, ML8.g.5. pentru „precursorii” săi), după cum urmează:
    - a. HMX (ciclotetrametilentetranitramină; octahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazină; 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciclooctan; octogen sau homociclonit) (CAS 2691-41-0);
    - b. analogi difluoroaminați ai HMX;
    - c. K-55 [2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraaza-biciclo (3,3,0)-octanona-3; tetranitrosemiglicouril sau keto-biciclic HMX] (CAS 130256-72-3);
  14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
  15. HNS (hexanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
  16. imidazoli, după cum urmează:
    - a. BNNII (octahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);
    - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
    - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
    - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
    - e. PTIA (1-picril-2,4,5-trinitroimidazol);
  17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazină);
  18. NTO ( ONTA sau 3-nitro-1,2,4-triazol-5-onă) (CAS 932-64-9);
  19. polinitrocubani cu mai mult de patru grupe nitro;
  20. PYX ( 2,6-bis(picrilamino)-3,5-dinitropiridină) (CAS 38082-89-2);
  21. RDX și derivați, după cum urmează:
    - a. RDX (ciclotrimetilentrinitramină, ciclonit, T4, hexahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazină; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-ciclohexan; hexogen sau hexogene) (CAS 121-82-4);
    - b. Keto-RDX (K-6 sau 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciclohexanonă) (CAS 115029-35-1);
  22. TAGN ( triaminoguanidină nitrat) (CAS 4000-16-2);
  23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (a se vedea, de asemenea, ML 8.g.7. pentru „precursorii” săi);
  24. TEDDZ(3,3,7,7-tetrabis(difluoroamino)octahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocină);
  25. tetrazoli, după cum urmează:
    - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
    - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
  26. tetril (trinitrofenilmetilnitramină) (CAS 479-45-8);
  27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadecalină) (CAS 135877-16-6) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.6. pentru „precursorii” săi);

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidină) (CAS 97645-24-4) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.2. pentru „precursorii” săi);
29. TNGU (SORGUYL sau tetranitroglicoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazină) (CAS 229176-04-9);
31. triazine, după cum urmează:
- DNAM (2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazină) (CAS 19899-80-0);
  - NNHT(2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazină) (CAS 130400-13-4);
32. triazoli, după cum urmează:
- 5-azido-2-nitrotriazol;
  - ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramidă) (CAS 1614-08-0);
  - ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
  - BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amină);
  - DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
  - DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
  - neutilizat din 2010;
  - NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-3,5-dinitrotriazol);
  - PDNT (1-picril-3,5-dinitrotriazol);
  - PACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. explozivi care nu sunt cuprinși în altă parte în ML8.a. și care au oricare dintre următoarele:
- o viteză de detonație mai mare de 8.700 m/s la densitatea maximă sau
  - o presiune de detonație mai mare de 34 Gpa (340 kbar);
34. neutilizat din 2013
35. DNAN (2,4-dinitroanisol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaisowurtzitan);
37. GUDN (dinitramidă guanyleurea) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. tetrazine, după cum urmează:
- BTAT (bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazină);
  - LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazino-1,4-dioxid);
39. materiale ionice energetice al căror punct de topire se situează între 343K (70 °C) și 373K (100 °C) și cu o viteză de detonație mai mare de 6.800 m/s sau cu o presiune de detonație mai mare de 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN [bis (2,2,2-trinitroetil) nitramină] (CAS 19836 – 28-3);
- Notă ML8.a. include «co-cristale explozive».
- Notă tehnică  
Un «co-cristal exploziv» este un material solid care constă într-o dispunere tridimensională ordonată a două sau mai multe molecule explozive, dintre care cel puțin una este specificată la ML8.a.
- b. „Încărcături de propulsie”, după cum urmează:
- orice „încărcătură de propulsie” solidă cu un impuls specific teoretic (în condiții standard) mai mare de:
    - 240 de secunde pentru „încărcătură de propulsie” nemetalică nehalogenată;
    - 250 de secunde pentru „încărcătură de propulsie” nemetalică halogenată; sau
    - 260 de secunde pentru „încărcătură de propulsie” metalică;
  - neutilizat din 2013;
  - „încărcături de propulsie” având o forță mai mare de 1.200 kJ/kg;
  - „încărcături de propulsie” care pot realiza o viteză de ardere în regim staționar mai mare de 38 mm/s în condiții standard de presiune de 6,89 MPa (68,9 bar) și temperatură de 294 K (21 °C);
  - „încărcături de propulsie” cu bază dublă, reprezentate de elastomer modificat și turnat (EMCDB) cu o alungire mai mare de 5% la efortul maxim și la temperatura de 233 K (-40 °C);
  - orice „încărcătură de propulsie” conținând substanțele specificate la ML8.a.;
  - „încărcături de propulsie”, care nu sunt specificate în altă parte în prezenta listă, special concepute pentru utilizări militare;
- c. „Încărcături pirotehnice”, carburanți și substanțe aferente, după cum urmează, precum și «amestecurile» acestora:
- carburanți de „aeronave” special realizați pentru scopuri militare;  
Notă Carburanții de „aeronave” specificați la ML8.c.1. sunt produse finite, și nu constituenții acestora.
  - alan (hidruură de aluminiu) (CAS 7784-21-6);
  - carborani; decaboran (CAS 17702-41-9); pentaborani (CAS 19624-22-7 și 18433-84-6) și derivații acestora;
  - hidrazină și derivați, după cum urmează (a se vedea, de asemenea, ML8.d.8. și ML8.d.9. pentru derivații oxidanți ai hidrazinei):
    - hidrazină (CAS 302-01-2) cu concentrația de 70% sau mai mare;
    - monometilhidrazină (CAS 60-34-4);
    - dimetilhidrazină simetrică (CAS 540-73-8);
    - dimetilhidrazină nesimetrică (CAS 57-14-7);
- Notă ML8.c.4.a. nu se aplică «amestecurilor» de hidrazină special realizate pentru controlul coroziunii.



5. carburanți metalici, «amestecuri» de carburanți sau «amestecuri» „pirotehnice”, cu particule de formă sferică, atomizate, sferoidale, fulgi sau pulbere, fabricate din materiale care conțin 99% sau mai mult din oricare dintre următoarele:

a. metale după cum urmează, precum și «amestecuri» ale acestora:

1. beriliu (CAS 7440-41-7) cu mărimea particulelor mai mică de 60 μm;
2. pulbere de fier (CAS 7439-89-6) cu mărimea particulelor de 3 μm sau mai mică, obținută prin reducerea oxidului de fier cu hidrogen;

b. «amestecuri» care conțin oricare dintre următoarele:

1. zirconiu (CAS 7440-67-7), magneziu (CAS 7439-95-4) sau aliaje ale acestora cu mărimea particulelor mai mică de 60 μm; sau
2. carburanți cu bor (CAS 7440-42-8) sau cu carbură de bor (CAS 12069-32-8) cu puritatea de 85% ori mai mare și mărimea particulelor mai mică de 60 μm;

*Nota 1 ML8.c.5. se aplică „explozivilor” și carburanților chiar dacă metalele sau aliajele sunt încapsulate în aluminiu, magneziu, zirconiu sau beriliu.*

*Nota 2 ML8.c.5.b. se aplică carburanților metalici sub formă de particule numai atunci când sunt amestecați cu alte substanțe pentru a forma un «amestec» realizat pentru scopuri militare cum ar fi reziduurile de la „încărcături de propulsie” lichide, „încărcături de propulsie” solide sau «amestecuri» „pirotehnice”.*

*Nota 3 ML8.c.5.b.2. nu se aplică borului și carburii de bor îmbogățite cu bor-10 (20% sau mai mult din conținutul total de bor-10).*

6. materiale militare, conținând gelifianți pentru combustibili pe bază de hidrocarburi, special realizate pentru utilizare la munițiile incendiare sau la aruncătoarele de flăcări, cum ar fi săruri metalice ale acizilor stearic [de exemplu, octal (CAS 637-12-7)] sau palmitic;

7. amestecuri de perclorați, clorați și cromați cu pulberi metalice sau alți componenți combustibili cu energie înaltă;

8. pulbere sferică sau sferoidală de aluminiu (CAS 7429-90-5) cu mărimea particulelor de 60 μm sau mai mică și fabricată din material cu un conținut în aluminiu de 99% sau mai mare;

9. subhidrură de titan (TiH<sub>n</sub>) cu echivalent stoichiometric n = 0,65 - 1,68;

10. combustibili lichizi cu o mare densitate de energie care nu figurează în ML8.c.1., după cum urmează:

- a. combustibili micști, care încorporează atât combustibili solizi, cât și combustibili lichizi (de exemplu, pasta de bor), cu o densitate de energie bazată pe masă de 40MJ/kg sau mai mare;
- b. alți combustibili cu o mare densitate de energie și aditivi pentru combustibili (de exemplu, cubanul, soluții ionice, JP-7, JP-10), cu o densitate de energie bazată pe volum de 37,5 GJ/m<sup>3</sup> sau mai mare, măsurată la 293K (20°C) și la o presiune de o atmosferă (101,325 kPa);

*Notă ML8.c.10.b. nu se aplică JP-4, JP-8, combustibililor fosili rafinați și biocombustibililor, sau combustibililor pentru motoare certificați pentru utilizare în aviația civilă.*

11. materiale „pirotehnice” și piroforice, după cum urmează:

- a. materiale „pirotehnice” sau piroforice cu formulă specială pentru sporirea sau controlul producției de energie radiată în oricare parte a spectrului infraroșu;
- b. amestecuri de magneziu, politetrafluoretlenă (PTFE) și un copolimer de hexafluorpropilen-difluorură de viniliden (de exemplu, MTV);

12. amestecuri de combustibili, amestecuri „pirotehnice” sau „materiale energetice”, nespecificate în altă parte la ML8., având toate caracteristicile următoare:

a. conțin în proporție de peste 0,5% particule din oricare dintre următoarele elemente:

1. aluminiu;
2. beriliu;
3. bor;
4. zirconiu;
5. magneziu, sau
6. titan;

b. particule specificate la ML8.c.12.a. cu o dimensiune mai mică de 200 nm în orice direcție; și

c. particule specificate la ML8.c.12.a. cu un conținut de metal de 60% sau mai mare;

d. Oxidanți, după cum urmează, și «amestecurile» acestora:

1. AND (amoniu dinitramidă sau SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (perclorat de amoniu) (CAS 7790-98-9);

3. compuși pe bază de fluor și oricare dintre următoarele elemente:

- a. alți halogeni;
- b. oxigen; sau
- c. azot;

*Nota 1 ML8.d.3. nu se aplică trifluorurii de clor (CAS 7790-91-2).*

*Nota 2 ML8.d.3. nu se aplică trifluorurii de azot (CAS 7783-54-2) în stare gazoasă.*

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidină) (CAS 78246-06-7);

5. HAN (hidroxilamoniu nitrat) (CAS 13465-08-2);

6. HAP (hidroxilamoniu perclorat) (CAS 15588-62-2);

7. HNF (hidraziniu nitroformat) (CAS 20773-28-8);

8. hidrazină nitrat (CAS 37836-27-4);

9. hidrazină perclorat (CAS 27978-54-7);
10. oxidanți lichizi compuși din sau conținând acid azotic roșu fumans inhibat (IRFNA) (CAS 8007-58-7);  
*Notă ML 8.d.10. nu se aplică acidului azotic fumans neinhibat.*
- e. Adezivi, plastifianți, monomeri și polimeri, după cum urmează:
1. AMMO (azidometilmetiloxetan și polimerii acestuia) (CAS 90683-29-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.1. pentru „precursorii” acestuia);
  2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oxetan și polimerii acestuia) (CAS 17607-20-4) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.1. pentru „precursorii” acestuia);
  3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil) acetal) (CAS 5108-69-0);
  4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil) formal) (CAS 5917-61-3);
  5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (a se vedea, de asemenea, ML8.g.8. pentru „precursorii” acestuia);
  6. monomeri energetici, plastifianți sau polimeri, special concepuți pentru utilizări militare și care conțin oricare dintre următoarele:
    - a. grupuri nitro;
    - b. grupuri azido;
    - c. grupuri nitrat;
    - d. grupuri nitraza; sau
    - e. grupuri difluoroamino;
  7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetan) și polimerii acestuia;
  8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal) (CAS 17003-79-1);
  9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
  10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptan-1,7-diol formal);
  11. GAP (glicidilazida polimer) (CAS 143178-24-9) și derivații acestuia;
  12. HTPB (polibutadienă cu grupe terminale hidroxil) cu o grupă funcțională hidroxil egală sau mai mare de 2,2 și mai mică sau egală cu 2,4, o valoare hidroxil mai mică de 0,77 meq/g și o viscozitate la 30°C mai mică de 47 poise (CAS 69102-90-5);
  13. poli(epiclorhidrină), cu funcțiuni alcool și masă moleculară sub 10.000, după cum urmează:
    - a. poli(epiclorhidrindiol);
    - b. poli(epiclorhidrintriol);
  14. NENAs (compuși ai nitratetilnitraminei) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 și 85954-06-9);
  15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrat sau poli(nitratometil oxiran)) (CAS 27814-48-8);
  16. poli-NIMMO (polinitratometilmetiloxetan) sau poli-NMMO poli(3-nitratometil-3-metiloxetan) (CAS 84051-81-0);
  17. polinitroortocarbonați;
  18. TVOPA (1,2,3-tri-[1,2-bis (difluoroamino) etoxi]propan sau tri-vinoksi-propan aduct) (CAS 53159-39-0);
  19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);
  20. PNO [poli (3-nitrato oxetan)];
- f. „Aditivi”, după cum urmează:
1. salicilat bazic de cupru (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA (bis-(2-hidroxietil) glicolamidă) (CAS 17409-41-5);
  3. BNO (butadiennitril oxid);
  4. derivați de ferocen, după cum urmează:
    - a. butacen (CAS 125856-62-4);
    - b. catocen (2,2-bis-etilferocenil propan) (CAS 37206-42-1);
    - c. acizi carboxilici ai ferocenului și esteri ai acidului ferocen carboxilic;
    - d. n-butil ferocen (CAS 31904-29-7);
    - e. alți aducți ai derivaților polimerici ai ferocenului nespecificați în altă parte în ML8.f.4;
    - f. etil ferocen (CAS 1273-89-8);
    - g. propil ferocen;
    - h. pentil ferocen (CAS 1274-00-6);
    - i. dicitlopentil ferocen;
    - j. dicitlohexil ferocen;
    - k. dietil ferocen (CAS 1273-97-8);
    - l. dipropil ferocen;
    - m. dibutil ferocen (CAS 1274-08-4);
    - n. dihexil ferocen (CAS 93894-59-8);
    - o. acetil ferocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil ferocen (CAS 1273 94-5);
  5. beta rezorcilat de plumb (CAS 20936-32-7);
  6. citrat de plumb (CAS 14450-60-3);
  7. chelați plumb-cupru de beta-rezorcilați sau salicilați (CAS 68411-07-4);
  8. maleat de plumb (CAS 19136-34-6);
  9. salicilat de plumb (CAS 15748-73-9);
  10. stanat de plumb (CAS 12036-31-6);

11. MAPO (tri-1-(2-metil) aziridinil fosfin oxid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metil aziridinil) 2-(2-hidroxiopropanoxi) propilamino fosfin oxid); și alți derivați MAPO;
  12. metil BAPO (bis (2-metil aziridinil) metilamino fosfin oxid) (CAS 85068-72-0);
  13. N-metil-p-nitroanilină (CAS 100-15-2);
  14. 3- nitrază-1,5-pentan diizocianat (CAS 7406-61-9);
  15. agenți de cuplare organo-metalici, după cum urmează:
    - a. (dialil) oxi, tri (dioctil) fosfato-titanat de neopentil (CAS 103850-22-2); cunoscut ca titan IV, 2,2[bis 2-propenolat-metil, butanolat, tris (dioctil) fosfat] (CAS 110438-25-0); sau LICA 12 (CAS 103850-22-2);
    - b. titan IV, [(2-propenolat-1) metil, n-metilpropanolat] butanolat-1, tris (dioctil) pirofosfat sau KR 3538;
    - c. titan IV, [(2-propenolat-1) metil, n-metilpropanolat] butanolat-1, tris (dioctil) fosfat;
  16. policiandifluoraminoetilenoxid;
  17. lianți, după cum urmează:
    - a. 1,1R,1S-trimesoil-tris (2-etilaziridină) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
    - b. amide de aziridină polifuncționale cu bază izoftalică, trimesică, izocianurică sau trimetiladipică și conținând de asemenea o grupare 2-metil sau 2-etil aziridinică;  
*Notă Punctul ML.8.f.17.b. include:*
      - a) 1,1H-isoftaloil-bis (2-metilaziridină)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
      - b) 2,4,6-tris (2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazină (HX-874) (CAS 18924-91-9);
      - c) 1,1'-trimetiladipoil-bis (2-etilaziridină) (HX-877) (CAS 71463-62-2).
  18. propilenimină (2-metilaziridină) (CAS 75-55-8);
  19. oxid de fier superfin ( $Fe_2O_3$ ) (CAS 1317-60-8) cu o suprafață specifică mai mare de 250 m<sup>2</sup>/g și mărimea medie a particulelor de 3,0 nm sau mai mică;
  20. TEPAN (tetraetilen pentaamin acrilonitril) (CAS 68412-45-3); poliamine cianoetilate și sărurile lor;
  21. TEPANOL (tetraetilen pentaamin acrilonitril glicidol) (CAS 68412-46-4); poliamine cianoetilate cu aducți de glicidol și sărurile lor;
  22. TPB (trifenil bismut) (CAS 603-33-8);
  23. TEPB (tris (etoxifenil) bismut) (CAS 90591-48-3);
- g. „Precursori”, după cum urmează:
- N.B. În sensul ML8.g. trimeritele se referă la „materialele energetice” specificate, fabricate din aceste substanțe.*
1. BCMO (3,3-bis (clorometil) oxetan) (CAS 78-71-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.e.1. și ML8.e.2.);
  2. sare de t-butyl-dinitroazetidină (CAS 125735-38-8) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.28.);
  3. derivați de hexaazaizowurtzitan, inclusiv HBIW (hexabenzilhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.4.) și TAIW (tetraacetildibenzilhexaazaizowurtzitan) (CAS 182763-60-6) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.4.);
  4. neutilizat din 2013;
  5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraaza ciclo octan) (CAS 41378-98-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.13.);
  6. 1,4,5,8-tetraazadecalin (CAS 5409-42-7) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.27.);
  7. 1,3,5-triclorbenzen (CAS 108-70-3) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.23.);
  8. 1,2,4-trihidroxiutan (1,2,4-butantriol) (CAS 3068-00-6) (a se vedea, de asemenea, ML8.e.5.);
  9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciclooctan) (a se vedea, de asemenea, ML8.a.13.).
- Nota 1 ML8. nu se aplică următoarelor substanțe, în afară de cazul în care acestea intră în compoziția sau sunt amestecate cu „materialele energetice” specificate la ML8.a. sau pulberile metalice specificate la ML8.c.:*
- a. picrat de amoniu (CAS 131-74-8);
  - b. pulbere neagră;
  - c. hexanitrodifenilamină (CAS 131-73-7);
  - d. difluoramină (CAS 10405-27-3);
  - e. nitroamidon (CAS 9056-38-6);
  - f. azotat de potasiu (CAS 7757-79-1);
  - g. tetranitronaftalină;
  - h. trinitroanisol;
  - i. trinitronaftalină;
  - j. trinitroxilen;
  - k. N-pirolidonă; 1-metil-2-pirolidonă (CAS 872-50-4);
  - l. dioctilmaleat (CAS 142-16-5);
  - m. etilhexilacrilat (CAS 103-11-7);
  - n. trietilaluminu (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminu (TMA) (CAS 75-24-1) și alți alchili și arili piroforici metalici de litiu, sodiu, magneziu, zinc sau bor;
  - o. nitroceluloză (CAS 9004-70-0);
  - p. nitroglicerină (sau gliceroltrinitrat, trinitroglicerină) (NG) (CAS 55-63-0);
  - q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);

- r. etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);
- t. azidă de plumb (CAS 13424-46-9), stîfnat de plumb normal (CAS 15245-44-0) și stîfnat de plumb bazic (CAS 12403-82-6) și explozivi primari sau compoziții de inițiere conținând azide sau complecși de azide;
- u. trietilenglicoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-trinitrorezorcinol (acid stîfnic) (CAS 82-71-3);
- w. dietildifenil uree (CAS 85-98-3); dimetildifenil uree (CAS 611-92-7); metiletildifenil uree [centralite];
- x. N, N-difenil uree (difenil uree nesimetrică) (CAS 603-54-3);
- y. metil-N, N-difenil uree (metil difenil uree nesimetrică) (CAS 13114-72-2);
- z. etil-N, N-difenil uree (etil difenil uree nesimetrică) (CAS 64544-71-4);
- aa. 2-nitrodifenil amină (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb. 4-nitrodifenil amină (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc. 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd. nitroguanidină (CAS 556-88-7) (a se vedea rubrica 1C011.d din Lista de produse cu dublă utilizare a UE).

**Nota 2** ML8. nu se aplică percloratului de amoniu (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) sau catocenului (ML8.f.4.b.) care întrunesc toate caracteristicile următoare:

- a. au formă și formulă speciale pentru dispozitivele de producere de gaze pentru utilizări civile;
- b. intră în compoziția sau sunt amestecate cu adezivi sau plastifianți termorigizi inactivi și au o masă mai mică de 250 g;
- c. conțin maximum 80% perclorat de amoniu (ML8.d.2.) în masa de material activ;
- d. conțin o cantitate mai mică sau egală cu 4 g de NTO (ML8.a.18.); și
- e. conțin o cantitate mai mică sau egală cu 1 g de catocen (ML8.f.4.b.).

**ML9. Nave de război (de suprafață sau subacvatic), echipamente navale speciale, accesorii, componente și alte nave de suprafață, după cum urmează:**

**N.B.** Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

a. Nave și componente, după cum urmează:

1. nave (de suprafață sau subacvatic) special concepute ori modificate pentru utilizări militare, indiferent de gradul lor actual de întreținere sau de condițiile de operare și indiferent dacă au ori nu au sisteme de lansare de arme sau blindaje, precum și corpurile de nave ori părțile de corpuri pentru astfel de nave și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;
2. nave de suprafață, altele decât cele specificate la ML9.a.1., având oricare dintre următoarele, fixate sau integrate în navă:
  - a. arme automate specificate la ML1, ori arme specificate la ML2, ML4, ML12 sau ML19, ori «monturi» sau puncte întărite pentru arme având un calibrul de 12,7 mm sau mai mare;

**Notă tehnică**

«Monturi» se referă la suporturi pentru arme sau la întărituri structurale în scopul instalării de arme.

- b. sisteme de conducere a focului specificate la ML5.;
- c. având toate caracteristicile următoare:
  1. «protecție chimică, biologică, radiologică și nucleară (CBRN)»; și
  2. «sistem de prespălare sau de spălare» conceput pentru scopuri de decontaminare; sau

**Note tehnice**

1. «Protecție CBRN» este un spațiu interior autonom cu caracteristici ca suprapresiune, izolarea sistemului de ventilație, deschideri limitate pentru ventilație prin filtre CBRN și puncte limitate de acces pentru personal care sunt prevăzute cu sisteme de blocare a fluxului de aer.
2. «Sistem de prespălare sau spălare» este un sistem de stropire cu apă de mare capabil să ude în mod simultan suprastructura exterioară și puntea de comandă a unei nave.
- d. sisteme active de contramăsuri specificate la ML4.b., ML5.c. sau ML11.a. și care au oricare dintre următoarele:
  1. «protecție CBRN»;
  2. corpul și suprastructura special concepute pentru a reduce amprenta radar;
  3. dispozitive de reducere a semnăturii termice (de exemplu sistem de răcire a gazelor evacuate), cu excepția celor special concepute pentru a crește randamentul instalațiilor energetice sau pentru a reduce efectele asupra mediului; sau
  4. sistem de diminuare a inductanței magnetice conceput pentru a reduce semnătura magnetică a întregii nave;
- b. Motoare și sisteme de propulsie, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare:
  1. motoare diesel special concepute pentru submarine, având toate caracteristicile următoare:
    - a. putere de 1,12 MW (1.500 CP) sau mai mare; și
    - b. viteză de rotație de 700 rot/min sau mai mare;

2. motoare electrice special concepute pentru submarine, având toate caracteristicile următoare:
  - a. putere mai mare de 0,75 MW (1.000 CP);
  - b. schimbare rapidă a sensului de rotație;
  - c. răcire cu lichid; și
  - d. total etanșe;
3. motoare diesel nemagnetice, având toate caracteristicile următoare:
  - a. putere de 37,3 kW (50 CP) sau mai mare; și
  - b. conținut nemagnetic mai mare de 75% din masa totală;
4. sisteme de «propulsie independentă de aer» (AIP), special concepute pentru submarine;

**Notă tehnică**

«Propulsia independentă de aer»(AIP) permite unui submarin scufundat să își folosească sistemul de propulsie, fără a avea acces la oxigenul atmosferic, o perioadă mai lungă decât ar fi permis bateriile. În sensul ML9.b.4., AIP nu include energia nucleară.

- c. Dispozitive de detecție subacvatică special concepute pentru utilizări militare, sistemele de comandă ale acestora și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;
  - d. Plase antisubmarin și antitorpilă, special concepute pentru utilizări militare;
  - e. Neutilizat din 2003;
  - f. Elemente de trecere prin corpul navei și conectoare special concepute pentru utilizări militare, care permit legătura cu echipamentele din exteriorul navei și componente pentru acestea special concepute pentru utilizări militare;
- Notă ML9.f. include conectoare pentru nave care sunt de tip mono sau multiconductor, coaxial sau cu ghid de undă și mijloace de trecere prin corpul navei, ambele având capacitatea de a nu fi afectate de infiltrațiile din exterior și de a-și păstra caracteristicile la adâncimi marine de peste 100 m; precum și conectoare cu fibre optice și mijloace optice de trecere prin corpul navei a dispozitivelor optice special concepute pentru transmiterea fasciculului „laser”, indiferent de adâncime. ML9.f. nu se aplică mijloacelor obișnuite de trecere prin corpul navei de tipul arborelui de propulsie și al tije de control hidrodinamic.**
- g. Rulmenți silențioși având oricare dintre următoarele caracteristici, componente pentru aceștia și echipamente care conțin astfel de rulmenți, special concepute pentru utilizări militare:
    1. suspensie cu gaz sau magnetică;
    2. sisteme de control al semnăturii active; sau
    3. sisteme de control al suprimării vibrației.

**ML10. „Aeronave”, „vehicule mai ușoare decât aerul”, vehicule aeriene fără pilot („UAV”), motoare de aviație și echipamente pentru „aeronave”, echipamente și componente aferente, după cum urmează, special concepute sau modificate pentru utilizări militare:**

**N.B.** Pentru echipamentul de ghidare și navigație, a se vedea ML11.

- a. „Aeronave” cu pilot și „vehicule mai ușoare decât aerul”, precum și componente special concepute pentru acestea;
- b. Neutilizat din 2011;
- c. „Aeronave” fără pilot și „vehicule mai ușoare decât aerul”, precum și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. „UAV”, vehicule aeriene comandate de la distanță (RPVs), vehicule autonome programabile și „vehicule mai ușoare decât aerul” fără pilot;
  2. lansatoare, echipamente de recuperare, și echipamente de sprijin la sol;
  3. echipamente concepute pentru aplicații de comandă sau control;
- d. Motoare de aviație cu propulsie și componente special concepute pentru acestea;
- e. Echipamente de realimentare în zbor cu combustibil, special concepute sau modificate pentru oricare dintre următoarele, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. „aeronave” specificate la ML10.a.; sau
  2. „aeronave” fără pilot specificate la ML10.c.;
- f. «Echipamente de sol» special concepute pentru „aeronavele” specificate la ML10.a. ori pentru motoarele de aviație specificate la ML10.d.;

**Notă tehnică**

«Echipamente de sol» includ echipamente de alimentare cu carburanți sub presiune și echipamente concepute pentru a facilita lucrul în zone limitate.

- g. Echipamente de menținere a vieții pentru echipaj, echipamente de siguranță pentru echipaj și alte dispozitive pentru evacuarea în caz de urgență, nespecificate la ML10.a., concepute pentru „aeronave” specificate la ML10.a.;

**Notă ML10.g. nu supune controlului căștile de protecție pentru echipaj care nu încorporează sau nu au monturi sau accesorii pentru echipamentele specificate în prezenta listă.**

**N.B.** Pentru căști de protecție, a se vedea, de asemenea, ML13.c.

- h. Parașute, parașute planoare și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:
  1. parașute care nu sunt specificate în altă parte în prezenta listă;
  2. parașute planoare;
  3. echipamente special concepute pentru parașutiști aflați la mare altitudine (de exemplu, costume, căști speciale, sisteme de alimentare cu oxigen, echipament de navigație);

i. Echipamente de deschidere controlată a parașutei sau sisteme de pilotare automată, concepute pentru încărcături parașutate.

Nota 1 ML10.a. nu se aplică „aeronevelor” și „vehiculelor mai ușoare decât aerul” sau variantelor acelor „aeroneve”, special concepute pentru utilizări militare și care au toate caracteristicile următoare:

- a. nu sunt „aeroneve” de luptă;
- b. nu sunt configurate pentru utilizări militare și nu sunt dotate cu echipamente sau accesorii special concepute ori modificate pentru utilizări militare; și
- c. sunt certificate pentru utilizări civile de către autoritățile aeronautice civile dintr-unul sau mai multe state membre ale UE sau state participante la Aranjamentul de la Wassenaar.

Nota 2 ML10.d. nu se aplică:

- a. motoarelor de aviație concepute sau modificate pentru utilizări militare care au fost certificate de către autoritățile aeronautice civile dintr-unul sau mai multe state membre ale UE sau state participante la Aranjamentul de la Wassenaar pentru utilizare la „aeroneve civile” sau componentelor special concepute pentru acestea;
- b. motoarelor cu piston sau componentelor special concepute pentru acestea, cu excepția celor special concepute pentru „UAV”.

Nota 3 În sensul ML10.a. și ML10.d. componentele special concepute și echipamentele aferente pentru „aeroneve” nemilitare sau pentru motoare de aviație modificate pentru utilizări militare se aplică numai pentru acele componente și echipamente militare aferente necesare modificării pentru utilizări militare.

Nota 4 În sensul ML10.a., utilizarea militară include: luptă, cercetare din aer, atac, instruire militară, sprijin logistic și transport și desantare de trupe sau echipamente militare.

Nota 5 ML10.a. nu se aplică „aeronevelor” care întrunesc toate caracteristicile următoare:

- a. au fost fabricate prima dată înainte de anul 1946;
- b. nu încorporează produse specificate în prezenta listă, cu excepția cazului în care produsele trebuie să respecte standardele de siguranță și de navigabilitate ale autorităților aeronautice civile dintr-unul sau mai multe state membre ale UE sau state participante la Aranjamentul de la Wassenaar; și
- c. nu încorporează arme specificate în prezenta listă, cu excepția cazului în care nu sunt funcționale și nu au capacitatea de a redeveni funcționale.

**ML11. Echipamente electronice, „vehicule spațiale” și componente, care nu sunt specificate în altă parte în prezenta listă, după cum urmează:**

a. Echipamente electronice special concepute pentru utilizări militare, precum și componente special concepute pentru acestea;

Notă ML11.a. include:

- a. echipamente electronice de contraacțiune și de contra-contraacțiune (adică echipamente concepute pentru introducerea semnalelor inutile sau semnalelor eronate în radar ori în receptoarele de radiocomunicații sau care împiedică sub orice formă recepția, funcționarea ori eficacitatea receptoarelor electronice ale adversarului, inclusiv echipamentele aferente de contraacțiune ale acestuia), inclusiv echipamente de bruiaj și de combatere a bruiajului;
- b. tuburi cu reacordare rapidă a frecvenței (agilitate de frecvență);
- c. sisteme sau echipamente electronice concepute fie pentru supravegherea și controlul spectrului electromagnetic folosite pentru culegerea informațiilor militare sau pentru scopuri de securitate, fie pentru contracararea unor astfel de operațiuni de supraveghere și control;
- d. echipamente subacvatice de contraacțiune, inclusiv echipamente acustice și magnetice de bruiaj și de inducere în eroare a adversarului, echipamente concepute să introducă semnale inutile sau eronate în receptoarele sonar;
- e. echipamente pentru secretizarea prelucrării datelor, echipamente pentru secretizarea datelor și echipamente pentru secretizarea canalelor de transmisiuni și de semnalizare, utilizând procedee de cifrare;
- f. echipamente de identificare, autentificare și cifrare, precum și echipamente pentru gestionare, generare și distribuție cifru;
- g. echipamente de ghidare și navigație;
- h. echipamente digitale de radiocomunicații cu dispersie troposferică;
- i. demodulatoare digitale special concepute pentru obținerea informațiilor secrete sub formă de semnale;
- j. „sisteme automate de comandă și control”.

N.B. Pentru „software” asociat tehnologiilor radio bazate pe programe „software” (SDR) militare, a se vedea ML21.

b. Echipamente de bruiaj pentru sisteme globale de navigație prin satelit (GNSS) și componente special concepute pentru acestea;

c. „Vehicule spațiale” special concepute ori modificate pentru utilizări militare și componente pentru „vehicule spațiale” special concepute pentru utilizări militare.

**ML12. Sisteme de arme cu energie cinetică de mare viteză și echipamente aferente, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- a. Sisteme de arme cu energie cinetică special concepute pentru distrugerea sau pentru determinarea unei ținte să-și abandoneze misiunea;
- b. Instalații de evaluare și testare special concepute și modele de testare pentru testarea dinamică a proiectilelor și a sistemelor cu energie cinetică, inclusiv ținte și aparatură de diagnosticare.

*N.B.* Pentru sistemele de arme care folosesc muniție subcalibru sau care folosesc numai propulsie chimică, precum și pentru muniția aferentă, a se vedea ML1.-ML4.

*Nota 1* ML12. include următoarele, atunci când sunt special concepute pentru sistemele de arme cu energie cinetică:

- a. sisteme de lansare-propulsie capabile să accelereze mase mai mari de 0,1 g la viteze de peste 1,6 km/s, în regim de tragere simplu sau rapid;
- b. echipamente pentru producerea puterii primare, blindajului electric, înmagazinarea energiei (de exemplu, condensatoare cu capacitate înaltă de stocare a energiei), controlul termic, condiționarea, comutarea sau manipularea combustibilului; și interfețe electrice între sursa de putere, tun și alte funcții de comandă electrică a turelei;  
*N.B.* se vedea și rubrica 3A001.e.2. din Lista de produse cu dublă utilizare a UE, pentru condensatoare cu capacitate înaltă de stocare a energiei.
- c. sisteme pentru descoperirea și urmărirea țintelor, conducerea focului sau pentru evaluarea gradului de distrugere a țintei;
- d. sisteme de autodirijare, dirijare sau de propulsie deviată (acclerație laterală) pentru proiectile.

*Nota 2* ML12. se aplică sistemelor de arme care utilizează oricare dintre următoarele metode de propulsie:

- a. electromagnetică;
- b. electrotermică;
- c. cu plasmă;
- d. cu gaz ușor; sau
- e. chimică (în situația în care se utilizează în combinație cu oricare dintre cele de mai sus).

**ML13. Echipamente și construcții blindate sau de protecție și componente, după cum urmează:**

- a. Plăci de blindaj metalice sau nemetalice având oricare dintre următoarele:
  1. fabricate conform unui standard ori specificații militare; sau
  2. adecvate pentru utilizări militare;

*N.B.* pentru veste antiglonț blindate, a se vedea ML13.d.2.
- b. Construcții din materiale metalice ori nemetalice sau combinații ale acestora, special concepute pentru a asigura protecția balistică a sistemelor militare, precum și componente special concepute pentru acestea;
- c. Căști militare fabricate în conformitate cu standarde sau specificații militare ori cu standarde naționale comparabile, precum și partea destinată protecției, căptușeala sau bureții special concepute pentru acestea;

*N.B.* Pentru alte componente sau accesorii ale căștilor militare, a se vedea rubrica relevantă din prezenta listă.

- d. Veste antiglonț sau îmbrăcăminte de protecție și componente pentru acestea, după cum urmează:
  1. Veste antiglonț ușoare și îmbrăcăminte de protecție confecționate în conformitate cu standarde sau specificații militare ori echivalente, precum și componente special concepute pentru acestea;  
*Notă* În sensul ML13.d.1., standardele sau specificațiile militare includ, cel puțin, specificațiile pentru protecția contra schijelor.
  2. Vestele antiglonț grele care oferă o protecție balistică egală sau mai mare decât nivelul III (NIJ 0101.06, iulie 2008) sau echivalentele naționale.

*Nota 1* ML13.b. include materiale special concepute pentru a realiza blindaje reactive la explozie sau pentru a construi adăposturi militare.

*Nota 2* ML13.c. nu se aplică căștilor convenționale din oțel, care nu sunt echipate cu, modificate sau concepute să accepte orice tip de dispozitiv accesoriu.

*Nota 3* ML13.c. și d. nu se aplică vestelor de protecție, căștilor sau îmbrăcămintei de protecție, atunci când însoțesc utilizatorul în scopul protecției personale.

*Nota 4* Singurele căști concepute special pentru personalul care dezamorsează bombe care sunt specificate la ML13. sunt cele special concepute pentru utilizări militare.

*N.B. 1* A se vedea, de asemenea, rubrica 1A005 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

*N.B. 2* Pentru „materiale fibroase și filamentare” utilizate la fabricarea vestelor și căștilor de protecție, a se vedea rubrica 1C010 din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

**ML14. «Echipamente specializate pentru instruire militară» sau pentru simularea de scenarii militare, simulatoare special concepute pentru antrenamentul utilizării armelor și armamentului specificate la ML1. sau ML2., precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea.**

Notă tehnică

*Termenul «echipament specializat pentru instruire militară» include tipurile militare de echipamente de instruire pentru atac, zbor operațional, descoperire ținte radar, generare de ținte radar, executare a tragerilor, acțiuni de luptă antisubmarin, simulatoare de zbor (inclusiv centrifuge rotative pentru antrenamentul piloților sau astronauților), simulatoare radar, de zbor instrumental, de navigație, de lansare a rachetelor, de echipamente țintă, de „aeronave” teleghidate, simulatoare de armament, simulatoare de „aeronave” nepilotate, precum și unități mobile de instrucție și echipamente de instrucție pentru operații militare terestre.*

Nota 1 ML14. include generatoare de imagine și sisteme interactive cu mediul pentru simulatoare atunci când sunt special concepute sau modificate pentru utilizări militare.

Nota 2 ML14. nu se aplică echipamentelor special concepute pentru antrenament în utilizarea armelor de vânatoare sau sport.

**ML15. Echipamente pentru formarea de imagini sau de contraacțiune, după cum urmează, special concepute pentru utilizări militare, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:**

- a. Echipamente de înregistrare și prelucrare a imaginii;
- b. Camere fotografice și de filmat, echipamente fotografice și echipamente de prelucrare a filmelor;
- c. Echipamente intensificatoare de imagine;
- d. Echipamente de obținere a imaginilor în infraroșu sau spectru termic;
- e. Echipamente senzor radar de formare a imaginii;
- f. Echipamente de contraacțiune sau de contra-contraacțiune pentru echipamentele specificate la ML15.a. — ML15.e.

Notă ML15.f. include echipamente concepute să perturbe funcționarea sau eficacitatea sistemelor militare de formare a imaginii ori să reducă la minimum asemenea efecte perturbatoare.

Nota 1 În sensul ML15., termenul «componente special concepute» include următoarele produse, atunci când sunt special concepute pentru utilizări militare:

- a. tuburi convertoare de imagine în infraroșu;
- b. tuburi intensificatoare de imagine (altele decât cele din prima generație);
- c. plăcuțe microcanal;
- d. tuburi de camere TV pentru nivel de luminozitate scăzută;
- e. rețele de detectoare (inclusiv sisteme electronice de interconectare sau citire);
- f. tuburi de camere TV piroelectrice;
- g. sisteme de răcire pentru sistemele de formare a imaginii;
- h. obturatoare cu declanșare electrică de tip fotocromic sau electrooptic având un timp de obturare mai mic de 100 μs, cu excepția obturatorilor care constituie o parte esențială a unei camere ultrarapide;
- i. invertoare de imagine cu fibre optice;
- j. fotocatozi din semiconductori compuși.

Nota 2 ML15. nu se aplică „tuburilor intensificatoare de imagine din prima generație” sau echipamentelor special concepute să funcționeze cu „tuburi intensificatoare de imagine din prima generație”.

N.B. Pentru clasificarea dispozitivelor de ochire pentru arme care încorporează „tuburi intensificatoare de imagine din prima generație” a se vedea ML1., ML2. și ML5.a.

N.B. A se vedea, de asemenea, rubricile 6A002.a.2 și 6A002.b din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.

**ML16. Produse forjate, turnate și alte semifabricate, special concepute pentru produsele specificate la ML1. — ML4., ML6., ML9., ML10., ML12. sau ML19.**

Notă ML16. se aplică semifabricatelor atunci când sunt identificabile prin compoziția materialului, geometrie sau funcționare.

**ML17. Alte echipamente, materiale și „biblioteci”, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- a. Aparată de imersiune și de deplasare sub apă, special concepute sau modificate pentru utilizări militare, după cum urmează:
  1. aparate de reîmprospătare a aerului autonome, de imersiune, cu circuit închis sau semiînchis;
  2. aparate de deplasare sub apă special concepute pentru a fi folosite împreună cu aparatele de imersiune specificate la ML 17.a.1.;

N.B. A se vedea și rubrica 8A002.q. din Lista de produse cu dublă utilizare a UE.



- b. Echipamente pentru construcții, special concepute pentru utilizări militare;
- c. Accesorii, acoperiri și tratamente pentru suprimarea semnăturii (caracteristicilor specifice), special concepute pentru utilizări militare;
- d. Echipamente pentru unități de geniu, special concepute pentru a fi folosite în zona operațiilor militare;
- e. „Roboți”, controlere de „roboți” și „efectori-terminali” pentru „roboți”, având oricare dintre următoarele caracteristici:
  1. sunt special concepuți pentru utilizări militare;
  2. sunt prevăzuți cu mijloace de protecție a conductelor hidraulice împotriva perforărilor din exterior datorate schijelor (de exemplu, încorporând conducte cu autoetanșare) și concepuți pentru a folosi fluide hidraulice cu puncte de aprindere la o temperatură mai mare de 839 K (566°C); sau
  3. sunt special concepuți sau calificați pentru a funcționa în condiții de mediu supus acțiunii impulsurilor electromagnetice (EMP);

*Notă tehnică*  
*Impulsul electromagnetic (EMP) nu se referă la interferența accidentală cauzată de radiația electromagnetică a echipamentelor aflate în apropiere (de exemplu, mașini, electrocasnice sau electronice) ori de fulgere.*
- f. „Bibliotec” special concepute sau modificate pentru utilizări militare împreună cu sistemele, echipamentele sau componentele specificate în prezenta listă;
- g. Echipamente de generare a puterii nucleare sau echipamente de propulsie, inclusiv „reactoare nucleare”, special concepute pentru utilizări militare și componente ale acestora special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;
- h. Echipamente și materiale, acoperite sau tratate pentru suprimarea semnăturii (caracteristicilor specifice), special concepute pentru utilizări militare, altele decât cele specificate în altă parte în prezenta listă;
- i. Simulatoare special concepute pentru „reactoare nucleare” militare;
- j. Ateliere mobile de reparații special concepute sau «modificate» pentru întreținerea și repararea echipamentelor militare;
- k. Generatoare de energie pentru câmpul de luptă special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;
- l. Containere special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare;
- m. Feriboturi, altele decât cele specificate în altă parte în prezenta listă, poduri și pontoane special concepute pentru utilizări militare;
- n. Modele de test special concepute pentru „dezvoltarea” produselor specificate la ML4., ML6., ML9. sau ML10.;
- o. Echipamente de protecție „laser” (de exemplu, protecția ochilor și a senzorilor) special concepute pentru utilizări militare;
- p. „Pile de combustie”, altele decât cele specificate în altă parte în prezenta listă, special concepute sau «modificate» pentru utilizări militare.

*Note tehnice*

1. Neutilizat din 2016.
2. În sensul ML17., termenul «modificat» semnifică orice modificări structurale, electrice, mecanice sau de altă natură care furnizează unui produs nemilitar capabilități echivalente cu cele ale unui produs special conceput pentru utilizări militare.

**ML18. Echipamente de «producție» și componente, după cum urmează:**

- a. Echipamente de «producție» special concepute sau modificate pentru «producția» produselor specificate în prezenta listă, precum și componente special concepute pentru acestea;
- b. Instalații special concepute pentru testare în condiții de mediu înconjurător și echipamente special concepute pentru acestea, pentru omologarea, calificarea sau încercarea produselor specificate în prezenta listă.

*Notă tehnică*

În sensul ML18., termenul «producție» include proiectarea, examinarea, producția, testarea și verificarea.

*Notă ML18.a. și ML18.b. includ următoarele echipamente:*

- a. instalații de nitrare de tip continuu;
- b. echipamente sau aparate de încercare utilizând forța centrifugă, având oricare dintre următoarele caracteristici:
  1. sunt acționate de un motor sau motoare având puterea nominală mai mare de 298 kW (400 CP);
  2. sunt capabile de a suporta o sarcină utilă de 113 kg sau mai mare; sau
  3. sunt capabile de a imprima o accelerație centrifugă de 8 g sau mai mare, la o sarcină utilă de 91 kg sau mai mare;
- c. prese de deshidratare;
- d. prese de extrudare cu șurub, special concepute sau modificate pentru extrudarea explozivilor militari;
- e. mașini de tăiat pentru dimensionarea încărcăturilor de propulsie extrudate;

- f. tamburi rotativi (cuve rotative) având un diametru de 1,85 m sau mai mare și o capacitate de peste 227 kg;
- g. amestecătoare cu acțiune continuă pentru încărcături solide de propulsie;
- h. mori folosind energia fluidelor pentru măcinarea grosieră sau fină a ingredientelor pentru explozivi militari;
- i. echipamente pentru obținerea atât a sfericității, cât și a uniformității dimensiunilor particulelor din pulberile metalice cuprinse în ML8.c.8.;
- j. convertoare folosind curenți de convecție pentru transformarea materialelor cuprinse în ML8.c.3.

**ML19. Sisteme de arme cu energie dirijată (DEW), echipamente aferente sau de contraacțiune și modele de testare, după cum urmează, precum și componente special concepute pentru acestea:**

- a. Sisteme „laser” special concepute pentru distrugerea sau pentru determinarea unei ținte să își abandoneze misiunea;
- b. Sisteme cu fascicul de particule capabile de distrugerea sau de determinarea unei ținte să își abandoneze misiunea;
- c. Sisteme de radio frecvență (RF) de înaltă putere capabile de distrugerea sau de determinarea unei ținte să își abandoneze misiunea;
- d. Echipamente special concepute pentru detectarea, identificarea sau apărarea contra sistemelor specificate la ML19.a.—ML19.c.;
- e. Modele pentru teste fizice pentru sistemele, echipamentele și componentele specificate la ML19.;
- f. Sisteme „laser” special concepute pentru a provoca orbirea permanentă asupra privirii neprotejate, adică asupra ochilor descoperiți sau asupra celor care au dispozitive pentru corecția vederii.

Nota 1 Sistemele DEW specificate la ML19. includ sistemele a căror performanță derivă din utilizarea controlată a:

- a. „laserelor” de putere suficientă pentru a realiza distrugerii similare celor realizate de muniția convențională;
- b. acceleratoarelor de particule care proiectează un fascicul de particule încărcate sau neutre cu putere de distrugere;
- c. emițătoarelor de fascicule de radiofrecvență în impulsuri de putere mare sau de putere medie ridicată care produc câmpuri suficient de intense pentru a scoate din uz circuitele electronice ale unei ținte aflate la distanță.

Nota 2 ML19. include următoarele echipamente, atunci când sunt special concepute pentru sisteme DEW:

- a. echipamente pentru producerea puterii primare, înmagazinarea sau comutarea energiei, condiționarea puterii ori manipularea combustibilului;
- b. sisteme pentru descoperirea sau urmărirea țintei;
- c. sisteme capabile să evalueze avarierea, distrugerea sau abandonarea misiunii de către țintă;
- d. echipamente de dirijare, propagare sau focalizare a fasciculului;
- e. echipamente cu posibilitatea de baleiere rapidă a fasciculului pentru operațiunile rapide asupra țintelor multiple;
- f. sisteme optice adaptive și dispozitive de conjugare a fazei;
- g. injectoare de curent pentru fascicule cu ioni negativi de hidrogen;
- h. componente de acceleratoare „calificate pentru utilizări spațiale”;
- i. echipamente pentru emiteria sub formă de con a fasciculelor de ioni negativi;
- j. echipamente pentru controlul și orientarea unui fascicul de ioni de înaltă energie;
- k. folii „calificate pentru utilizări spațiale” destinate neutralizării fasciculelor de izotopi negativi de hidrogen.

**ML20. Echipamente criogenice și „supraconductoare”, după cum urmează, precum și componente și accesorii special concepute pentru acestea:**

- a. Echipamente special concepute sau configurate pentru a fi instalate pe un vehicul pentru misiuni militare terestre, navale, aeriene sau spațiale, capabile să funcționeze din mișcare și să producă ori să mențină temperaturi sub 103K (-170 °C);

Notă ML20.a. include sisteme mobile care încorporează sau folosesc accesorii ori componente fabricate din materiale nemetalice sau electroizolante, cum ar fi materialele plastice ori materialele impregnate cu rășini epoxidice.

- b. Echipamente electrice „supraconductoare” (mașini rotative și transformatoare), special concepute sau configurate pentru a fi instalate pe un vehicul pentru misiuni militare terestre, navale, aeriene ori spațiale și capabile să funcționeze din mișcare.

Notă ML20.b. nu se aplică generatoarelor homopolare hibride de curent continuu care au armături metalice obișnuite cu un singur pol și care se rotesc într-un câmp magnetic produs de înfășurările supraconductoare, dacă aceste înfășurări reprezintă singura componentă supraconductoare a generatorului.

**ML21. „Software”, după cum urmează:**

- a. „Software” special conceput sau modificat pentru oricare dintre următoarele:
  1. „dezvoltarea”, „producția”, funcționarea sau întreținerea echipamentelor specificate în prezenta listă;
  2. „dezvoltarea” sau „producția” materialelor specificate în prezenta listă; sau
  3. „dezvoltarea”, „producția”, funcționarea sau întreținerea „software” specificate în prezenta listă;
- b. „Software” specific, altul decât cel specificat la ML21.a., după cum urmează:
  1. „software” special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru modelarea, simularea sau evaluarea sistemelor de arme militare;
  2. „software” special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru modelarea sau simularea scenariilor de operații militare;
  3. „software” pentru determinarea efectelor armelor convenționale, nucleare, chimice sau biologice;
  4. „software” special conceput pentru utilizări militare și special conceput pentru aplicații de comandă, comunicații, control și informații (C<sup>3</sup>I) sau de comandă, comunicații, control, computer și informații (C<sup>4</sup>I);
- c. „Software” care nu este specificat la ML21.a. sau ML21.b., special conceput ori modificat să permită echipamentelor care nu sunt specificate în prezenta listă să îndeplinească funcțiunile militare ale echipamentelor specificate în prezenta listă.

**ML22. „Tehnologie”, după cum urmează:**

- a. „Tehnologie”, alta decât cea specificată la ML22.b., care este „necesară” pentru „dezvoltarea”, „producția”, exploatarea, instalarea, întreținerea (verificarea), repararea, revizia generală sau modernizarea produselor specificate în prezenta listă;
  - b. „Tehnologie”, după cum urmează:
    1. „tehnologie” „necesară” pentru proiectarea, asamblarea componentelor și pentru funcționarea, întreținerea și repararea instalațiilor complete de producție pentru produsele specificate în prezenta listă, inclusiv pentru componentele acestor instalații de producție care nu sunt specificate;
    2. „tehnologie” „necesară” pentru „dezvoltarea” și „producția” armelor de calibru mic chiar dacă este utilizată pentru a produce reproduceri de arme de calibru mic de tip vechi;
    3. neutilizat din 2013  
*N.B. A se vedea ML22.a. pentru „tehnologie” care figura anterior la ML22.b.3.*
    4. neutilizat din 2013  
*N.B. A se vedea ML22.a. pentru „tehnologie” care figura anterior la ML22.b.4.*
    5. „tehnologie” „necesară” exclusiv pentru încorporarea „biocatalizatorilor”, specificați la ML7.i.1., în substanțe purtătoare militare sau în materiale militare.
- Nota 1* „Tehnologia” „necesară” pentru „dezvoltarea”, „producția”, exploatarea, instalarea, întreținerea (verificarea), repararea, revizia generală sau modernizarea produselor specificate în prezenta listă rămâne sub control chiar și când se aplică produselor care nu sunt specificate în prezenta listă.
- Nota 2* ML22. nu se aplică:
- a. „tehnologiei” care reprezintă minimumul necesar pentru instalarea, operarea, întreținerea (verificarea) sau repararea acelor produse care nu sunt supuse controlului sau ale acelor al căror export a fost autorizat prin licență;
  - b. „tehnologiei” care aparține „domeniului public”, pentru „cercetări științifice fundamentale” sau informațiilor minime necesare pentru solicitarea brevetelor;
  - c. „tehnologiei” pentru dispozitive de propulsie cu inducție magnetică în sistem continuu sau transporturi civile.

**Definițiile termenilor utilizați în prezenta listă**

În continuare sunt enumerate definițiile termenilor utilizați în prezenta listă, în ordinea alfabetică din limba română.

*Nota 1* Definițiile se aplică peste tot în cuprinsul listei. Trimiterile au un rol pur consultativ și nu au niciun efect asupra aplicării universale a termenilor definiți în cuprinsul listei.

*Nota 2* Termenii și expresiile din lista de definiții preiau accepțiunea definită numai în cazurile în care sunt plasate între ghilimele duble („”). Definițiile termenilor între ghilimele simple (« ») sunt date într-o notă tehnică cu privire la articolul respectiv. În toate celelalte cazuri, termenii și expresiile sunt folosite în sensul definițiilor general acceptate (de dicționar).

**ML7.****„Adaptat pentru utilizare de război”**

Orice modificare sau selecție (cum ar fi alterarea purității, stabilității la depozitare, virulenței, caracteristicilor de diseminare sau rezistenței la radiații ultraviolete) destinată să crească eficiența în producerea de vătămări asupra oamenilor sau animalelor, de degradări ale echipamentelor ori de distrugerii ale culturilor sau mediului înconjurător.

**ML8.****„Aditivi”**

Substanțe utilizate în prepararea explozivilor în scopul îmbunătățirii proprietăților lor.

**ML8., ML10., ML14.****„Aeronavă”**

Vehicul aerian cu aripi fixe, cu aripi cu geometrie variabilă, cu aripi rotative (elicopter), cu rotor pivotant sau cu aripi pivotante.

**ML4., ML10.****„Aeronavă civilă”**

Acea „aeronavă” care, potrivit destinației sale, este înregistrată în listele cu certificatele de navigabilitate aeriană, publicate de autoritățile aeronautice civile dintr-unul sau mai multe state membre ale UE sau state participante la Aranjamentul de la Wassenaar, și este utilizată în zboruri pe rute interne sau internaționale comerciale ori este destinată unei utilizări civile legale, particulare sau de afaceri.

**ML7.****„Agenți pentru combaterea dezordinii publice”**

Substanțe care, în anumite condiții de utilizare în scopul combaterii dezordinii publice, produc rapid asupra oamenilor efecte fizice iritante sau incapacitante care dispar la scurt timp după terminarea expunerii. (Substanțele lacrimogene sunt o subclasă a „agenților pentru combaterea dezordinii publice”).

**ML1****„Armă de foc dezactivată”**

O armă de foc care, prin procese definite de autoritatea națională a statului membru al UE sau a statului participant la Aranjamentul de la Wassenaar, a fost făcută incapabilă de a trage vreun proiectil. Aceste procese modifică în mod definitiv elementele esențiale ale armei de foc. În conformitate cu legile și reglementările naționale, dezactivarea armei de foc poate fi atestată de un certificat emis de către o autoritate competentă și poate fi marcată pe arma de foc printr-un marcaj aplicat pe o parte esențială.

**ML17****„Bibliotecă” (bază de date conținând parametri tehnici)**

O colecție de informații tehnice, a cărei consultare permite îmbunătățirea performanțelor sistemelor, echipamentelor sau componentelor relevante.

**ML7., ML22.****„Biocatalizatori”**

«Enzime» pentru reacții chimice sau biochimice specifice sau alți compuși biologici care se leagă de agenții chimici de război și accelerează viteza de degradare a acestora.

**Notă tehnică**

*«Enzime» înseamnă „biocatalizatori” pentru reacții chimice specifice sau biochimice specifice.*

**ML7., ML22.****„Biopolimeri”**

Macromolecule biologice, după cum urmează:

- a. enzime pentru reacții chimice sau biochimice specifice;
- b. «anticorpi» «antiidiotipici», «monoclonali» sau «policlonali»;
- c. «receptori» special concepuți sau special prelucrați.

**Note tehnice**

1. «*Anticorpi antiidiotipici*» înseamnă anticorpi care se leagă în situsurile de legătură ale antigenului specific ale altor anticorpi.
2. «*Anticorpi monoclonali*» înseamnă proteine care se leagă la un singur situs antigenic și sunt produse de o singură clonă de celule.
3. «*Anticorpi policlonali*» înseamnă un amestec de proteine care se leagă la antigenul specific și care sunt produse de mai mult de o clonă de celule.
4. «*Receptori*» înseamnă structuri biologice macromoleculare capabile de legare a liganzilor, legare care afectează funcțiile fiziologice.

**ML19.****„Calificat pentru utilizare spațială”**

Conceput, fabricat sau calificat prin testare reușită pentru a opera la altitudini mai mari de 100 km deasupra suprafeței Pământului.

**Notă**

*Stabilirea faptului că un produs specific este „calificat pentru utilizare spațială” prin testare nu înseamnă că alte produse din aceeași serie de fabricație sau același model sunt „calificate pentru utilizare spațială” dacă nu sunt testate individual.*

**ML22.****„Cercetare științifică fundamentală”**

Activitate experimentală sau teoretică desfășurată în principal pentru obținerea de noi cunoștințe despre principiile fundamentale ale fenomenelor ori faptelor observabile și care nu este orientată în primul rând spre un scop sau obiectiv practic specific.

**ML21., ML22.****„Dezvoltare”**

Este legată de toate fazele anterioare producției de serie, cum sunt: definirea concepției, cercetarea în vederea definirii proiectului, analiza proiectului, conceptele de proiectare, execuția și testarea de prototipuri, schemele pentru producția-pilot, datele de proiectare, procesul de transformare a datelor de proiectare într-un produs, proiectul de configurare, proiectele de integrare, planurile generale.

**ML22.****„Din domeniul public”**

În sensul prezentei liste înseamnă că „tehnologia” sau „software”-ul au devenit accesibile fără restricții privind difuzarea viitoare.

*Notă* Restricțiile de copyright nu fac ca „tehnologia” sau „software”-ul să nu fie considerate „din domeniul public”.

**ML 10.****„Dirijabil”**

Vehicul aerian motorizat care utilizează, pentru a pluti, un gaz mai ușor decât aerul (de obicei heliu sau, în trecut, hidrogen).

**ML17.****„Efectori terminali”**

Clești, «unități active de prelucrare» și orice alt mijloc de prelucrare fixat pe placa de bază terminală a brațului de manipulare al unui „robot”.

***Notă tehnică***

*«Unități active de prelucrare» sunt dispozitive destinate aplicării, la piesa ce urmează a fi prelucrată, a forței de antrenare, a energiei de prelucrare sau a senzorilor.*

**ML8., ML18.****„Explozivi”**

Substanțe sau amestecuri de substanțe lichide, solide ori gazoase care utilizate ca încărcături primare, auxiliare sau principale în componentele de luptă, la demolări sau la alte aplicații militare, sunt necesare pentru detonare.

**ML8.****„Încărcături de propulsie”**

Substanțe sau amestecuri care reacționează chimic pentru a produce volume mari de gaze fierbinți la viteze controlate pentru a realiza un lucru mecanic.

**ML4., ML8.****„Încărcături pirotehnice”**

Amestecuri de combustibili și oxidanți solizi sau lichizi care, atunci când sunt aprinse, dezvoltă o reacție chimică energetică cu o viteză controlată pentru a produce timpi de întârziere specifici ori cantități determinate de căldură, zgomot, fum, radiații în spectrul vizibil sau infraroșu. Substanțele piroforice sunt o subclasă de materiale pirotehnice care nu conțin oxidanți, dar care se aprind spontan în contact cu aerul.

**ML9., ML19.****„Laser”**

Un dispozitiv care produce în timp și în spațiu lumină coerentă prin amplificare prin emisie stimulată de radiație.

**ML8.****„Materiale energetice”**

Substanțe sau amestecuri care reacționează chimic pentru eliberarea energiei necesare scopului urmărit. „Explozivii”, „încărcăturile pirotehnice” și „încărcăturile de propulsie” sunt subclase ale „materialelor energetice”.

**ML13.****„Materiale fibroase și filamentare”**

Includ:

- a. monofilamente continue;
- b. fire toarse și răsucite continue;
- c. benzi, țesături, țesături groase și diverse panglici;
- d. fibre tăiate, celofibre și materiale de protecție din fibre;
- e. cristale fibroase, cu structură mono sau policristalină, de orice lungime;
- f. poliamide aromatice neprelucrate.

**ML21.****„Microprogram”**

Secvență de instrucțiuni elementare, înregistrate într-o memorie specială, a căror execuție este declanșată prin introducerea instrucțiunii sale de referință într-un registru de instrucțiuni.

**ML22.****„Necesar”**

Atunci când se aplică „tehnologiei”, desemnează numai acea parte a „tehnologiei” care este esențială pentru atingerea ori depășirea parametrilor, caracteristicilor sau funcțiilor legate de performanțele supuse controlului. Aceste „tehnologii” „necesare” pot fi comune pentru diferite produse.

**ML17.****„Pilă de combustie”**

Dispozitiv electrochimic care convertește energia chimică direct în energie electrică de curent continuu (CC) prin consum de combustibil dintr-o sursă externă.

**ML8.****„Precursori”**

Substanțe chimice specifice utilizate la fabricarea explozivilor militari.

**ML18., ML21., ML22.****„Producție”**

Desemnează toate fazele de producție, respectiv: tehnologia de producție, fabricarea, integrarea, asamblarea (montarea), inspecția, testarea, asigurarea calității.

**ML21.****„Program”**

O secvență de instrucțiuni pentru desfășurarea unui proces exprimată într-o formă executabilă sau convertibilă cu ajutorul unui calculator electronic.

**ML17.****„Reactor nuclear”**

Include materiale din interiorul vasului reactor sau atașate direct acestuia, echipamente care controlează nivelul puterii din zona activă și componente care în mod normal conțin, vin în contact direct sau controlează agentul primar de răcire a zonei active.

**ML17.****„Robot”**

Un mecanism de manipulare, de tipul cu traiectorie continuă sau punct cu punct, care poate utiliza senzori și care prezintă toate caracteristicile următoare:

- a. este multifuncțional;
  - b. este capabil să poziționeze sau să orienteze materiale, piese, scule ori dispozitive speciale prin intermediul unor mișcări variabile în spațiu tridimensional;
  - c. încorporează trei sau mai multe dispozitive de deservire cu buclă închisă sau deschisă, inclusiv motoarele pas cu pas; și
  - d. este dotat cu „programabilitate accesibilă utilizatorului” prin metoda de învățare/redare sau prin intermediul unui calculator electronic, care poate fi un controler logic programabil, adică fără intervenție mecanică.
- „Programabilitate accesibilă utilizatorului”** reprezintă posibilitatea utilizatorului de a introduce, modifica sau înlocui „programe” prin mijloace, altele decât:
- (a) modificarea fizică a cablajelor sau interconexiunilor; sau
  - (b) stabilirea comenzilor de funcționare, inclusiv introducerea de parametri.

*Notă Definiția de mai sus nu include următoarele dispozitive:*

1. mecanisme de manipulare cu comandă exclusiv manuală sau controlabile prin telecomandă;
2. mecanisme de manipulare cu secvență fixă, adică dispozitive mobile automatizate ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice; mișcările programate sunt limitate mecanic prin folosirea opritoarelor fixe cum ar fi camele sau tije. Secvența de mișcări și alegerea traiectoriilor sau unghiurilor nu sunt variabile ori modificabile prin mijloace mecanice, electronice sau electrice;
3. mecanisme de manipulare cu secvență variabilă și cu comandă mecanică, adică dispozitive mobile automatizate, ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice. Mișcările programate sunt limitate mecanic prin folosirea opritoarelor fixe dar reglabile, cum ar fi camele sau tije. Secvența mișcărilor și alegerea traiectoriilor sau unghiurilor sunt variabile în limitele configurației programate. Variațiile sau modificările configurației programate (de exemplu: schimbarea camelor sau tijelor) pe una sau mai multe axe de mișcare sunt realizate exclusiv prin operații mecanice;
4. mecanisme de manipulare cu secvență variabilă ce nu sunt servoasistate, adică dispozitive mobile automatizate, ale căror mișcări sunt programate și limitate prin mijloace mecanice. Programul este variabil, dar secvența este inițiată numai de semnalul binar provenind de la dispozitivele electrice binare sau de la opritoarele reglabile cu limitare mecanică;
5. cărucioare macara cu platformă, definite ca sisteme de manipulare funcționând în coordonate carteziane, construite ca parte integrantă a unui ansamblu vertical de compartimente de înmagazinare și concepute pentru accesul la conținutul acestor compartimente în vederea stocării sau preluării.

**ML11.****„Sisteme automate de comandă și control”**

Sisteme electronice prin care se introduc, se prelucrează și se transmit informații esențiale pentru exploatarea eficientă a grupării, formațiunii majore, formațiunii tactice, unității, navei, subunității sau a armelor aflate sub comandă. Acestea se realizează prin utilizarea unui computer și a altor tipuri de hardware specializate să sprijine funcționarea unei organizații militare de comandă și control. Principalele funcții ale unui sistem automat de comandă și control sunt: colectarea, acumularea, stocarea, prelucrarea eficientă și automată a informației; afișarea pe ecran a situației și circumstanțelor care afectează pregătirea și conducerea operațiilor de luptă; calcule la nivel operativ și tactic pentru alocarea de resurse elementelor și grupărilor prin ordin operativ de luptă sau desfășurarea pentru luptă conform misiunii ori stadiului operațiunii; pregătirea datelor pentru aprecierea situației și luarea deciziei în orice punct pe timpul operațiunii sau luptei; simularea pe computer a operațiilor de luptă.

**ML21.****„Software”**

O colecție de unul sau mai multe „programe” ori „microprograme” stocate pe orice suport accesibil.

**ML20.****„Supraconductor”**

Se referă la materiale (adică metale, aliaje sau compuși) care își pot pierde în totalitate rezistența electrică (adică pot căpăta o conductivitate electrică infinită și pot transporta curenți electrici foarte mari fără a produce căldură prin efectul Joule).

**„Temperatură critică”** (uneori indicată ca temperatură de tranziție) a unui anumit material „supraconductor” este temperatura la care materialul își pierde total rezistența la trecerea curentului electric continuu.

***Notă tehnică***

*Starea „supraconductoare” a unui material este caracterizată individual de o „temperatură critică”, un câmp magnetic critic, care este funcție de temperatură și de densitatea critică a curentului, care este în același timp funcție de câmpul magnetic și de temperatură.*

**ML22.****„Tehnologie”**

Informații specifice necesare pentru „dezvoltarea”, „producția” sau „utilizarea” unui produs. Informațiile iau forma de «date tehnice» sau «asistență tehnică». „Tehnologia” specificată pentru prezenta listă este definită la ML22.

***Note tehnice***

1. «Datele tehnice» se prezintă sub forma unor planuri, diagrame, modele, formule, tabele, proiecte și specificații tehnice, manuale și instrucțiuni scrise sau înregistrate pe suporturi sau dispozitive, cum ar fi discuri, benzi, memorii numai pentru citire.

2. «Asistența tehnică» se prezintă sub formă de instrucțiuni, procedee practice, instruire, cunoștințe aplicate, servicii de consultanță. «Asistența tehnică» poate implica un transfer de «date tehnice».

**ML15.****„Tuburi intensificatoare de imagine din prima generație”**

Tuburi cu focalizare electrostatică, utilizând la intrare și ieșire fibre optice sau plăcuțe cu suprafață din sticlă, fotocatozi multialcalini (S-20 sau S-25), fără a avea amplificare cu plăcuțe microcanal.

**ML7.****„Vectori de expresie”**

Purtători (de exemplu, o genă din plasmă sau un virus) utilizați pentru a introduce material genetic în celule gazdă.

**ML10.****„Vehicul aerian fără pilot” (Unmanned Aerial Vehicle, „UAV”)**

Orice „aeronavă” capabilă să decoleze și să efectueze un zbor controlat, precum și să navigheze fără nicio prezență umană la bord.

**ML11.****„Vehicul spațial”**

Sateliți activi sau pasivi și sonde spațiale

**ML10.****„Vehicule mai ușoare decât aerul”**

Baloane și „dirijabile” care utilizează pentru ridicare aer cald sau gaze mai ușoare decât aerul, cum ar fi heliu sau hidrogen.

# ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

## — Prețuri pentru anul 2017 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

# ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

## — Prețuri pentru anul 2017 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul [www.expert-monitor.ro](http://www.expert-monitor.ro), unde puteți aplica online comanda.

**EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI**



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,  
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)  
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: [marketing@ramo.ro](mailto:marketing@ramo.ro), internet: [www.monitoruloficial.ro](http://www.monitoruloficial.ro)  
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72  
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

